У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 111. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ЧЕРВНЯ 1971 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 15, 1971 No. 111. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 14 червня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИК УРЯДУ ЗАЯВИВ, що він не підтримує проєкту, згідно з яким мав би відбуватися перепис населення не щодесять, а щоп'ять років. Давніше Уряд погоджувався на п'ятирічний відступ між переписами населення. Голова Палатної Підкомісії в справах перепису населення конґресмен Чарлз Вільсон з Каліфорнії критикує президента Ніксона за те, що не дає можливости переводити перепис населення щоп'ять років, щоб можна було слідкувати за тим, як збільшується економіка, та що треба робити, щоб вдоволити населення міст, які зростають у швидкому темпі.

ЗСА ТА КАНАДА ПОГОДИЛИСЯ в тому, що спільно будуть очищувати Великі Озера, що має статися до 1975 року. Програма очищення цих озер має коштувати від 2-ох до трьох більйонів долярів. Очищення мало б бути таке, щоб у цих великих озерах могли жити риби. В переговорах брали участь голова Аґенції в справах охорони довкілля Расселл Е. Трейн і міністер закордонних справ Канади Мітчелл В. Шарп.

АСИСТЕНТ СЕКРЕТАРЯ ТОРГІВЛІ в економічних справах Гаролд С. Пессер висловив повну надію, що „економічна політика та окремі ділянки економіки процюють в тому напрямі, щоб дійти до сталих цін і до припинення інфляції. Пессер промовляв у Чикаґо, де казав, що економічні показники вказують на те, що в цьому 1971 році так збільшиться економіка, що зменшиться число безробітних і поважно сповільниться інфляція.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ЗІ СТЕЙТУ МЕЙН Едмунд Москі пропонує вже тепер, щоб він і його демократичні противники під час правиборів в 1972 році не користали з телевізійної реклями, якою треба б послуговуватися аж тоді, коли на Номінаційній Конвенції буде найменований демократичний кандидат на президента. Правибори відбуваються у 22-ох стейтах і в Дистрикті Колюмбія. Телевізійна виборча кампанія коштувала б багато, а демократи мають борг з недавніх виборів в сумі 9-ох мільйонів.

КОЛИШНІЙ СЕНАТОР ДЕМОКРАТ із Міннесоти Юджін МекКарті заявив, що він готов в найближчому році взяти участь в демократичних правиборах, щоб здобути потрібне число делеґатів, щоб мати якийсь вплив на Номінаційній Конвенції. Це сказав сенатор МекКарті на зборах 50-ох визначніших нюйоркських демократів. В 1968 році він мав успіх в деяких правиборах, але замалий, щоб здобути номінацію.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КУБИ Фідель Кастро призначив на першого секретаря найважливішої на Кубі столичної партійної організації, в Гавані, доктора Хозе Мачадо Вентуру. Таке призначення є важливим, бо перший секретар гаванської організації комуністів має великий вплив на всю політику комуністичної партії Куби. Д-р Мачадо, за фахом лікар відомий як здібний організатор. Попереднього керівника гаванської партійної організації Хезуса Бетанкурта відіслано на працю до Східньої провінції.

У СВІТІ

1-ИЙ СЕКРЕТАР КОМПАРТІЇ СССР ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ ВИГОЛОСИВ в минулу п'ятницю 11 червня на Кремлі перед 6.000 партійними діячами велику політичну промову, в якій, м. і., запропонував „рівну безпеку" для СССР і ЗСА на базі рівних збройних сил. Брежнєв вказав на потребу зменшити кошти на збройні сили й згадав про внутрішні труднощі в ЗСА у зв'язку з великими видатками.

ПАПА ПАВЛО VI НАКАЗАВ злагіднити та пожвавити процедуру в розгляданні просьб на уділення розводу чи радше уневажнення подружжя. Призначено для цих справ більше число суддів й упрощено переслухання сторін.

ПРОБЛЕМА ВІЙНИ ЗСА У В'ЄТНАМІ СТАЛА темою великого на 3.000 сторінки твору, що його склав Пентаґон. Сталося це за ініціятивою і спонукою кол. секретаря оборони за през. Л. Б. Джансона Роберта МекНамари. До того твору, над яким працювало кількадесят цивільних і військових осіб, додано ще 4.000 сторінок офіційних документів. Текст того історичного документу почав друкувати „Н. Й. Таймс".

ІНДІЯ І ПАКІСТАН ОТРИМАЛИ від ЗСА офіційну пересторогу, щоб вони виявили поміркованість у своїх взаєминах та не загострювали ситуації. Водночас ЗСА „порадили" Пакістанові, щоб він завів лад у Східньому Пакістані на базі політичного замирення з тамошніми автономістами. Тим часом пакістанське військо продовжує масові екзекуції у Східньому Пакістані, у зв'язку з якими число втікачів із Східнього Пакстану до Інді дійшло вже до 1,250.000.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ІНДІЇ ПРИБУДЕ в цьому тижні до Вашинґтону на наради з президентом Ніксоном і державним секретарем Вілліямом Роджерсом. Американські керівні кола прив'язують до того приїзду Сінрана Сіня велике значення, бо винищування пакістанцями у Східньому Пакістані тамошніх „гінду" погрожує індійсько - пакістанською війною.

У ЛОНДОНІ ВІДБУЛАСЯ в минулу суботу 12 червня ц. р. традиційна щорічна церемонія з нагоди роковин народин королеви Єлисавети II. Хоча насправді вона скінчила 45 років 21 квітня ц. р., але офіційне святкування відкладається завжди на літо з уваги на погоду. Королева, яка є командуючим полковником королівської ґвардії, прийняла — у військовій уніформі — дефіляду 1.000 членів ґвардії. Їдучи на карому коні — вона мала обабіч себе свого чоловіка, князя Филипа та князя Кенту.

МОСКОВСЬКА „ЛІТЕРАТУРНАЯ ГАЗЕТА" ПРОГОЛОСИЛА підсумки своєї анкети в справі заведення в СССР державних посередницьких подружніх бюр. „За" створення такої установи висловилися самотні чоловіки і жінки у віці 30-50 років, зате проти такої ідеї висловились молоді люди, що мають довір'я у власний хист знайти собі життьового партнера.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗАПРОСИВ ДЕЛЕҐАЦІЮ великої опозиційної партії в Японії Комейто, на офіційні відвідини Пейпінґу. Партія Комейто заступає ліві погляди, вважаючи, що червоний Китай треба визнати, як „єдиний Китай", та що Японія має зірвати відносини з Національним Китаєм на острові Формозі.

У БАВНД БРУКУ ВІДБУЛОСЯ ВРОЧИСТЕ ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА ХРЕСТА ПОЛЯГЛИМ ЗА ВОЛЮ

Бавнд Брук, Н.Дж. — Минулої неділі, 13-го червня, тут в Осередку Української Православної Церкви в ЗСА відбулася на місцевому Українському Православному Цвинтарі велика і зворушлива врочистість посвячення Пам'ятника Хреста на вічну пам'ять тим, що життя своє віддали в боротьбі за волю Батьківщини-України. Врочистість відбулася в приявності двох Владик УПЦеркви, Архиєпископа Мстислава (Слово Владики Мстислава з цієї нагоди надруковане на 2-ій сторінці в цьому числі) та Єпископа Марка, численних представників організацій, зокрема комбатантських та молоді. Точніше звідомлення з цієї врочистості буде надруковане в черговому числі „Свободи".

Президент започаткував акцію забезпечення працею ветеранів В'єтнамської війни

Вашинґтон. — Президент Ніксон доручив провести „ефективну мобілізацію федеральних засобів", щоб забезпечити ветеранів В'єтнамської війни працею або можливостями вишколу. В листі до секретаря праці Джеймса Д. Годжсона Президент заявив, доручаючи йому керівництво цієї акції, що він „дуже стурбований відмовлянням праці для молодих людей, які несли тягар збройної боротьби". Під час відбутої в неділю 13-го червня ц. р. пресової конференції секретар праці Годжсон заповів започаткування широкої акції для поширення існуючих програм і встановлення першенств і можливостей праці для ветеранів. Під сучасну пору згідно із ствердженням Дж. Годжсона, 370 000 ветеранів у віці від 20 до 29 років не мають праці, що дає 10.8 відсотка, в той час, як одержали працю в тому ж час 8.4 відсотка молодих людей того ж віку, які не відбували військової служби. Для усунення цієї дискримінації ветеранів будуть проведені усі можливі заходи, зокрема ж ветерани матимуть першенство участи у фінансованих департаментом праці програмах вишколу, як також в різних зайняттях, що перебувають у віданні урядових контракторів або ж урядових аґенцій.

У Чіле вбито двох запідозрених в атентаті на провідника Християнсько-Демократичної партії

Сантіяґо. — Поліція, детективи й військові влаштували облаву в Сантіяґо на двох запідозрілих у вбивстві провідника опозиційної Християнсько - Демократичної партії Едмунда Переза Жуковіка. 26-річний Роналд Рівера Кальдерон, один із провідників лівиці, розпочав з поліцією перестрілку, а йому допомагав з ґаражу його молодший брат, також приналежний до лівих екстремістів, Артуро Кальдерон. Перший загинув від поліційних куль, тримаючи в руках автоматичну зброю і поранивши двох поліцаїв; другого, вже пораненого, було схоплено й оперовано, але через кілька годин він помер. Як твердить поліція, він закінчив життя самогубством. В тому ґаражі де скривався Кальдерон молодший, поліція схопила ще шестеро осіб, трьох мужчин і трьох жінок, а також знайшла там цілий арсенал прихованої зброї та мішки з грошима. Припускають, що ті гроші взяли ліві екстремісти з ограбованого банку, коли вони вбили одного поліцая. Поліційним силам допомагали багато дедективів та військових розвідників. Старший брат Роналд Кальдерон належав до лівої групи екстремістів - марксистів, так зв. Революційного Лівого Руху, молодший Кальдерон сидів у в'язниці за спробу пограбування банку, але його було випущено на свободу, разом із 45-ма іншими лівими, коли до влади прийшов президент - марксист д-р Алленде. Той факт, що обох запідозрених у вбивстві провідника опозиційної Християнсько - Демократичної партії було зліквідовано без спроби схопити їх живими, викликав у Чіле різні припущення та здогади.

УКРАЇНСЬКА ОСЕЛЯ ЕМЕРИТІВ

Лондон, Англія. — З другої половини травня Управа Союзу Українців у Великій Британії, СУБ, повідомила про початок реєстрації українських емеритів-пенсіонерів для спільного товариського життя в Оселі Емеритів. На Оселі, розташованій серед зеленої природи, пороблено окремі кімнати, помальовано їх та коридори, направлено воду тощо. На Оселю приймають українців на постійний побут, які вже перейшли пенсійний вік. Зацікавленим зголошуватись у Суспільній Опіці Централі СУБ у Лондоні.

КРИВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В МЕХІКО СИТІ

У столиці Мехіко, Мехіко Ситі, тривають, починаючи від четверга минулого тижня, бурхливі заворушення студентської молоді й сутички між правими і лівими студентами та поліцією. Внаслідок цих заворушень і демонстрацій було досі десять убитих і понад 160 поранених. Деякі з ліберальних пресових органів твердять, що групи правих демонстрантів були зорганізовані консервативною опозицією і підтримувані поліцією та міською владою. На фото: студенти Національного Політехнічного Інституту маршують з транспарентами, вимагаючи реформи професійних спілок.

В ТОРОНТІ СПОДІВАЮТЬСЯ ПРИЇЗДУ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА 27-ГО ЧЕРВНЯ

Торонто. Місцевий український католицький тижневик „Мета" у своєму виданні з 12-го червня надрукував повідомлення про запляновану на неділю, 27-го червня велику релігійну маніфестацію, що відбудеться на Всеканадійській Виставовій Площі під кличем: „В Патріярхаті Єдність Церкви і Народу". Маніфестацію влаштовує Торонтонська Єпархія з Владикою Ізидором Борецьким на чолі. В повідомленні сказано, що на цій маніфестації „сподівана є присутність Первоієрарха нашої Української Католицької Церкви, Їх Блаженства Кир Йосифа та всіх Високопреосвященніших Владик Української Католицької Церкви Канади". Поза цим повідомленням у „Меті" немає будь-якого іншого офіціяльного потвердження приїзду Верховного Архиєпископа до Торонта. Як відомо, приїзд Первоієрарха УКЦеркви до Канади був запланований уже на кінець травня ц.р., але з Ватикану він не одержав дозволу на виїзд, мимо багатьох старань і зусиль як з боку поодиноких Владик УКЦеркви, так і мирян та їх установ. Відмову — згідно з твердженням міжнародних пресових аґенцій — мотивовано тим, що приїзд Первоієрарха УКЦеркви на північноамериканський континент може перешкодити у запляованих та відбутих уже проти його волі свячень наіменованих Ватиканом без його відома та без відома очолюваного ним Архиєпископського Синоду УКЦеркви двох єпископів - помічників для Філядельфійської Архиєпархії, що викликало загальні протести і демонстрації.

Гречко і Ґоршков перевели інспекцію фльоти СССР на Середземному морі

Москва. — За офіційним комунікатом ТАСС-а військовий міністер маршал Андрей Гречко і головний командувач совєтської морської фльоти адмірал Сергей Ґоршков перевели інспекцію частини совєтської воєнної фльоти, стаціонованої на Середземному морі. Названі совєтські високі старшини перевели нараду з командантами окремих воєнних кораблів на адміральському кружляку „Джержінскій". Маршал Гречко — кажеться в тому совєтському комунікаті — передав морським старшинам „привіт" від Леоніда Брежнєва, „президента" Миколи Підгорного і прем'єра Алексея Косиґіна та виголосив промову, в якій підкреслив готовість совєтської морської фльоти боронити Совєтський Союз. Західні коментатори звертають увагу, що в минулому тижні Леонід Брежнєв говорив про „право" совєтських воєнних кораблів перебувати на всіх міжнародних водах, але запевняв, що приявність совєтської воєнної фльоти на Середземному морі „нікому не загрожує". Совєти мають на Середземному морі 40 до 70 морських одиниць усіх типів і родів. Скільки кораблів підлягало тій інспекції — не відомо. Поруч із маршалом Гречком та адміралом Ґоршковим прилетів на чердак „Дзєржінского" також головний совєтський військовий політрук, генерал Алексєй Єпічев.

Острiляно торпедами танкер, що віз нафту до Ізраїлю

Тель Авів. — Ізраїльський уряд повідомив, що в минулу п'ятницю в пополудневих годинах, коли великий на 65.000 тонн нафтоналивний корабель „Корал Сі", що плив під Ліберійським прапором в сторону ізраїльського порту Елят і знаходився за яких 1.200 миль від Шарм ел-Шеік при вході до Тіранської протоки, якийсь моторовий човен підплив швидко до корабля і вистрілив в його напрямку кілька ракет типу базук. Три ракети поцілили корабель і спричинили пожежу, яку проте залога негайно загасила. Три члени залоги були легко поранені при гашенні пожежі. Моторовий човен так само швидко зник, як появився. В даному місці було багато рибальських кораблів. З одного спущено на воду той моторовий човен, але не вдалося ствердити назви і походження того рибальського корабля. „Кораль Сі" віз 70.000 тонн ропи. Ліва екстремістична арганізація арабських терористів - партизанів, „Народний Фронт для визволення Палестини", проголосила у Бейруті в Ливані, що це вона перевела той атентат. Ізраїльський прем'єр Ґолда Меір заапелював до всіх морських держав, щоб вони подбали за забезпеку цивільної кораблеплавби по міжнародних водах і різко натаврував той арабський замах.

В Парижі опубліковано перший том повісти Солженіцина „Серпень 1914 року"

Париж. — В невеликому місцевому видавництві „ІМКА Пресс" появився перший том нової повісти відомого російського письменника-дисидента, лавреата нагороди Нобеля Олександра Солженіцина п.н. „Серпень 1914 року", виданий в оригіналі — російською мовою. Закінчив писати цю свою повість Солженіцин восени минулого року, в час, як йому признано нагороду Нобеля. Спроби автора опублікувати повість „Серпень 1914 року", написану на тлі подій початку Першої світової війни, в якомусь із совєтських видавництв були даремні, автор не одержав ніякої відповіді на свої звертання. Після цього повість появилася заходами Самвидаву в сотках рукописних, машинописних а то й фотографічних копій. В післяслові для російського видання закордоном автор пише: „Книжка не змогла бути опублікована в нашій країні і появилася тільки у виданні Самвидаву, з причин незбагненних для звичайного людського ума, головно ж тому, що треба було писати слово Бог з малої літери, а до цього я ніяк не міг знизитися". Керівники паризького видавництва відмовилися виявити джерело, з якого води одержали повість Солженіцина для надрукування. Вони твердять, що совєтські видавництва відкинули її з огляду на особу автора. Протеж, як виходить із змісту, причиною ненадрукування цієї повісти в СССР були мабуть деякі наявні в ній релігійні моменти і настрої. У книжковім виданні повісти, що нараховує 563 сторінки, виведена автором дія обмежується до десяти перших днів після вибуху війни 1914 року. Всюди в ній слово Бог пишеться з великої літери, бо, як стверджує Солженіцин, писати це слово в повісті для даного часу з малої літери, було б історичною брехнею. Задумав написати цю повість Солженіцин ще в 1936 році. З інших писань Солженіцина широко відомі на Заході друковані російською мовою і в перекладі на багато інших мов повісті „Один день в житті Івана Денісовича", „Перший круг" і „Ракова палата".

УКРАЇНЦІ ЗСА І КАНАДИ ВШАНОВУЮТЬ СТОРІЧЧЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ БАГАТОЛЮДНОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ У КЛІВЛЕНДІ

(До репортажу на сторінці 5-ій)

Студент Олесь Черень відчитує проклямацію губернатора стейту Огайо, що нею офіційно проголошується дні 29 й 30 травня 1971 Днями Лесі Українки на терені стейту Огайо. Проклямацію видано з приводу XXII Зустрічі-Маніфестації Українців Америки й Канади в Поклоні Великій Поетесі.

В Білому Домі відбулося весілля доньки през. Ніксона — Тріші

Вашинґтон. — В суботу пополудні, не зважаючи на непевну дощову погоду тут у Трояндному Городі (Роз Гарден) Білого Дому відбулося вінчання старшої доньки президента Ніксона 25-літньої Тріші із 24-літнім Едвардом Фінчом Коксом, нащадком старої американської родини, предки якого були провідними діячами в Американській Революції. Молодша донька президента Ніксона Джулія одружилася два і пів року тому із Двайтом Дейвідом Айзенгавером, Другим, внуком покійного президента ЗСА Двайта Д. Айзенгавера. Урочистість вінчання Тріші Ніксон, проведена надворі, а не всередині Білого Дому, була першою того роду церемонією в 171-річному існуванні цієї резиденції президентів ЗСА і восьмою в черзі із весіль президентських доньок в Білому Домі у Вашинґтоні. Була ця церемонія дуже короткою, бо тривала всього десять мінут і довершив цього акту капелян Репрезентантів свящ. Едвард Г. Латч. На весіллі Тріші Ніксон було запрошених около 400 осіб. Серед запрошених не було членів Сенату і Палати Репрезентантів. Взяли участь у весільному прийнятті тільки крім родини і найближчих знайомих члени уряду президента Ніксона та репрезентанти судейської влади. Між гістьми була дружина пок. президента Айзенгавера, головний суддя Найвищого Суду, директор Еф-Бі-Ай та інші достойники. Після весілля одружені виїхали на повесільну подорож в невідомому напрямку. Заповіджена на час весілля радикальним племенем Травневого Дня антивоєнна демонстрація не відбулася.

Відбувся „Пленум Українського Товариства Дружби"

Київ. — На початку червня відбувся 4-й „Пленум Правління Українського Товариства Дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами". З доповіддю виступав голова Президії Товариства В. Дмитрук. Товариство постановило „ширше розгорнути роботу по ознайомленню громадськости зарубіжних країн з досягненнями трудящих України в розвитку економіки, науки і культури, у виконанні плянів дев'ятої п'ятирічки". Постановлено, як інформувала „Радянська Україна" з 2-го червня, „надсилати за кордон більше інформацій них матеріялів, виставок, книг, що розповідають про совєтський спосіб життя, про боротьбу трудящих нашої країни за торжество ідей комунізму". Одним із найбільш активних учасників Пленуму був редактор обласної газети в Україні А. Клюненко; газета зветься „Индустриальное Запорожье". У засіданнях брали участь партійні працівники Києва, Львова та ін. міст, представники МВД, міністерства внутр. справ голова Львівського Відділу Т-ва Б. Дудикевич, гість із президії всесоюзного Товариства дружби В. Горшков та ін.

Одна австралійка породила 9-тирнята, з яких четверо живі

Сидней. — 29-тирічна Лен Бродрік, дружина заможнього 34-річного купця, породила в шпиталі у Сиднеї в минулу неділю 9-теро дітей, 5 хлопців і 4 дівчинки. Але двоє прийшли вже на світ мертвими, а троє померли в кілька годин пізніше. В живих залишились три дівчинки і один хлопець. Це перший випадок в історії — народження дев'ятиняток. Поріл прийшов передчасно на більше місяця. Пані Бродрік, яка вже раніше привела на світ дві дівчинки, тепер 4 і 5-річні, заживала за порадою лікарів гормонові пігулки. Батько, Лен Бродрік, заявив, що він бажав собі мати тільки одного сина. Він продав монопольне право оприлюднювати всі подробиці тієї події та історію дітей, що залишаться при житті, групі австралійських газет, тому до преси продісталась тільки скупі вістки з лікарських кіл. Пані Бродрік втішається добрим здоров'ям.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В дивовижній однозгідності

Водночас із „обранням" нового Московського патріярха Пімена, і того ж самого дня — 3 червня 1971 року — Собор „Русскої Православної Церкви", що відбувався в Загорську біля Москви, схвалив напрямні дальшої „церковної політики" тієї Церкви. У схвалених напрямних особливу увагу звертають постанови про політику Московського Патріярхату у відношенні до українських Церков й українського церковного і православного і католицького життя, що й підкреслив у своєму повідомленні з цього приводу митрополит УАПЦ Мстислав.

В одній із цих постанов йде мова про те, що відбутий Собор підтвердив ще раз „уневажнення" унійних актів, довершених з Римом у Бересті в 16 сторіччі і в Ужгороді в 17 сторіччі. В дивовижній однозгідності з актуальною тепер політикою римської Курії, репрезентованої кардиналами типу де Фюрстенберга, знедійснювати й касувати історичні договори, на яких базувала своє існування протягом цілих сторіч Українська Католицька Церква, і майже одночасно із цим перекреслює й уневажнює ці ж договори ще один раз із черги, начеб на підтримку становища Ватикану, також і ворожа взагалі до Католицької Церкви „Русская Православная Церков", ідучи в цьому безумовно по лінії напрямних режимного керівництва.

Не залишив московський Собор без уваги також й Українську Православну Церкву й українське православіє. Докладно із передбаченням передової статті „Свободи", надрукованої в числі з 5 червня ц. р., зараз же після вибору нового Московського Патріярха, що — він „продовжуватиме започатковані вже давніше намагання „об'єднати" — православних українців — в одній „Русскій Православній Церкві, а з другого боку розбивати єдність Українського Православія і його непідчинених Москві Церков", Собор схвалив спеціяльне доручення своєму проводові зміцнити заходи на підпорядкування під організаційну зверхність Московської Патріярхії . . . Української Автокефальної Православної Церкви.

Приєднуючись до рішучого засудження цього роду політичних тенденцій і заходів протеґованого московським Кремлем Патріярхату, висловленого в повідомленні Митрополита Мстислава, треба ствердити знову дивовижний факт, що приймаються і проголошуються цього роду постанови на знищення Українських Церков в той час, коли Ватикан не тільки продовжує переговори з совєтським комуністичним режимом, але й бере участь через свого репрезентанта кардинала Віллебрандта в урочистій інтронізації Патріярха Пімена, до речі разом із представниками протестантської „Світової Ради Церков". Справді дивовижна однозгідність.

„Товариство дружби"

Совєтський словник дуже відрізняється від словника ін. народів. Як і в минулому у всіх інших імперіях, так нині в СССР слово „мир" означає підготову до війни, слово „визволення" означає поневолення, слово „дружба" — означає підступ, заколисування, замилювання очей. З такою метою й було створене так зв. Українське Товариство дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами, що відбуло на початку червня 4-й Пленум у Києві. В повідомленні газет, в тому „Радянської України" з 2-го червня, не вказано навіть адреси, не названо будинку, де Президія того „Товариства" мала засідання. Але у вістці не приховувалось, що за „роботою" в Києві слідкує всесоюзний наглядач у справах „дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами" В. Горшков із Москви, та ще одним із найбільш активних учасників пленуму був редактор газети „Ендустриальное Запорожье" А. Клюненко — „Індустрійне Запоріжжя" . . . — така „українська газета" виходить в районі колишнього розташування славетної вольниці Запорізької Січі! . . На пленумі постановлено „ще ширше розгорнути роботу по ознайомленню громадськості зарубіжних країн з досягненням трудящих України в розвитку економіки, науки і культури, у виконанні плянів дев'ятої п'ятирічки". Вирішено „надсилати за кордон більше інформаційних матеріялів, виставок, книг, що розповідають про совєтський спосіб життя" . . .

Після того пленуму треба сподіватися, що з окупованої України поплинуть до країн вільного світу ще більше пропаґандивних матеріялів про „вільну і квітучу Україну" та „робітничо - колгоспну державу". Викривати ті ті фальшивки серед народів вільного світу — це не лише наш спільний почесний обов'язок, а й одно із невідкладних, практичних, щоденних завдань.

СЛОВО ВЛАДИКИ МСТИСЛАВА

НА ПОСВЯЧЕННІ ХРЕСТА-ПАМ'ЯТНИКА БОРЦЯМ ЗА ВОЛЮ Й ДЕРЖАВНІСТЬ УКРАЇНИ 13-ГО ЧЕРВНЯ У БАВНД БРУКУ.

Однією з прикмет українського народу, притаманною йому від віків, — це глибока пошана до померлих. Прикмета ця виростила з-черги в українській душі культ до заслужених попередників, зокрема до тих, що офірою свого життя покрили славою нашу націю й поставили її в коло невмирущих народів. Одним із найбільших звеличників давніх українських могил став Тарас Шевченко. Всевидючість генія допомогла йому розкрити велику таємницю тих могил та виявити, що українські могили вміють з вітрами говорити й пригадувати славне давноминуле народу та владно кликати до довершення розпочатого, але ще недовершеного ним.

Ця життєзбуджуюча таємниця українських могил не минула уваги ворогів нашого народу і, як наслідок: — тисячі могил наших прадідів розорано, сотки цвинтарів сплюндровано, а мільйони могил, особливо в цьому жахливому столітті, з землею зрівняно, притоптано й сховано від людського ока...

Проте... і ці могили вміють з вітрами говорити, а їхній гомін долітає до серця й сумління кожного чергового покоління нашої нації. Долітає цей гомін і до нас, розсіяних поза морями-океанами по всьому світу, та збуджує із сну навіть приспаних і знечулених.

Щоб наша чуйність поза Батьківщиною була гострішою, Боже Провидіння надхнуло нас збудувати оцю Церкву - Пам'ятник на молитовний спогад і прославлення наших попередників. Вдень її дзвони кличуть до безперебійного чину, а вночі її світло, як той невгасимий смолоскип, показує шлях до кращого майбутнього.

Та чи не найбільш надійним сторожем над нашим сумлінням став оцей величній цвинтар на чужій чужині, що виріс над домовинами тих, хто чесно пройшов свій життьовий шлях та офірно послужив українському народові. Чимало на цьому цвинтарі й могил колишніх вояків Української Армії XX століття, побратимів, що полягли у боротьбі за волю й державність України.

Як давні українські могили єднали в думці й чині наших славних прадідів, так і нас — їхніх нащадків зібрали вони сьогодні великою громадою на цьому освяченому місці; щоб не тільки в глибокій пошані схилити наші голови перед усіма українськими могилами, але й довести нас до урочистої присяги: — бути вірними тим ідеалам, за які життя своє віддали наші діди й батьки.

Українська Православна Церква від віків вчила й вчить своїх вірних шанувати й оздоблювати могили померлих. Свідома своїх обов'язків перед цілою нацією, наша Церква та її найкращі діти й добродії поставили й оцей Хрест - Пам'ятник, який повинен стати символом нашого нерозривного зв'язку з нашими славними попередниками та пригадувати всім нам, поза Батьківщиною сущим, що і на нас мільйонів стан стоїть та за ті мільйони прийдеться і нам здати звіт.

Поставлено цей пам'ятник у 45-ту річницю трагічної смерти нашого Вождя — Головного Отамана Війська й Фльоти Української Народньої Республіки Симона Петлюри, якому Боже Провидіння судило покликати з довгого небуття українську військову силу та очолити дальший збройний змаг за волю й державність України, змаг, що його перервала смерть незабутнього гетьмана всієї України Івана Мазепи. Саме тому перед Хрестом - Пам'ятником положено перший скромний пам'ятник - плиту з могили Симона Пітлюри в Парижі, де він і досі спочиває, хоч його тінь у тому місті й зазнала найбільшої наруги.

Провід нашої Церкви і я прагнули, щоб урочистість посв'ячення П а м 'ятника-Хреста стала нагодою до об'єднання у великій ідеї служіння нашій нації старих українських вояків з нашою молоддю, зорганізованою у Пласті, ОДУМ, СУМА і МУН. Тому й переведення сьогоднішньої урочистости Церква передала в руки одних і других. Дай же, Боже, щоб цей урочистий день не став скороминаючою хвилиною, а набув змісту причечення над могилами полягли у боротьбі за волю й державність України, які, разом з Симоном Петлюрою та гідними великої пошани його послідовниками — полковником Євгеном Коновальцем і генералом Тарасом Чупринкою, кличуть до нас із усіх могил: — „Пам'ятайте, кров наша, пролита для ствердження права української нації на державне життя, ніколи не засхне! Тепло її все теплим буде в душі нації, все відогравати-ме ролю непокоюючого, тривожного ферменту, що буде нагадувати про нескінчене й кликатиме до продовжування розпочатого".

Про таке тепло Українська Православна Церква віками молила, молить і буде молити Творця і Вседержителя і, водночас, доносити буде гомін українських могил кожному черговому поколінню нашого народу.

Ви ж — молоді, не затулюйте ваших вух перед тим гомоном, одкрийте ваші серця для нього, зважте той гомін у своєму сумлінні. Може не кожному з вас доведеться мати щастя з рушницею в руках боротись за Правду України,—боріться тоді словом і ділом, творіть культурні й духовні цінності, постійно дивіться одвертими й нелукавими очима ув очі кожному рідному по крові й кості українцеві та, що головне, ніколи і ніде не топчіть ногами всього того, за що життя віддали найкращі наші попередники. Не знесилюйте себе тим, що сучасна дійсність в Україні покрита чорним серпанком. Зникне й вона, як і сліду не лишає по собі м'який віск. Лише, не блимайте у житті блудним вогником, а горіть повною силою полум'яної любови до України, станьте одержимі нею до останніх границь людських спроможностей.

Саме такої любови й бажаю тобі — українська молоде, бажаю від щирого й сповненого до тебе любов'ю мого серця.

Слава Україні, нашій прекрасній Батьківщині!

Слава поляглим у боротьбі за її волю й повну суверенну державність та справедливий соціяльний лад у ній!

Слава невмирущому українському народові!

М. Данилишин

ПО ТОЙ БІК СВІТУ

(3)

Цілий комплекс водоспаду Ігвасу має загально аж 270 різних малих і більших водоспадів та ділиться „границею" на дві частини. Зі сторони Арґентини має він 18 головніших спадів, які мають такі назви: 1) Дві сестри, 2) Малий водоспад, 3) Рамірез, 4) Боззетті, 5) Адам і Ева, 6) Сан Мартін, 7) Два мушкетери, 8) Три мушкетери, 9) Рівадавія, 10) Бельґрано, 11) Ґарґанта дель діябльо (найбільший), 122) Мітре, 13) Ескондідо, 14) Уніон, 15) Бенґамін Констант, 16) Фльоріяно, 17) Лянуссе і 18) Альвар Нюнєз.

Друга частина водопаду, що знаходиться по стороні Бразилії, має лише три окремі спади, які мають такі назви: 1) Бенґамін Констант, що сусідує з арґентинським тієї самої назви, 2) Маречаль Деодоро, та 3) Фльоріяно Пейксото, які можна оглядати знизу у віддалі не більше 4-ох метрів, що спричинює велике захоплення відвідувачів. З цієї сторони водоспаду, що належать до Арґентини більшість відніг водоспаду можна оглядати і переходити спеціяльними містками, що їх названо „пасарелями", як рівнож подібні містки є і в підніжжі тих водоспадів, які в соняшні дні прикрашені постійним луком „веселки", яка появляється на панорамі всіх водоспадів та яку бачиться однаково зі сторони Арґентини і зі сторони Бразилії. Зараз після водоспадів на ріці Ігвасу є острів, який належить до Арґентини та має назву „Ісля де Сан Мартін", що може мати яких 600 метрів ширини, — це є велика кам'яна брила, на верху якої є почва землі. Вся вона покрита деревами та в'ючими рослинами. Дотепер нема до неї доступу, але це не виключає, що в недалекій майбутності буде побудований міст, яким буде можна перейти попри водоспад з Арґентини до Бразилії чи навпаки. Здається, що власне границя є причиною, що дотепер цього не зроблено.

Самий водоспад має більше як 3 кілометри ширини та загально 86 метрів висоти, але його спад ділиться на три ступені, що загально творить підкову, більшість якої належить до Арґентини і і менша частина до Бразилії. Цілий довколишній простір водоспадів проголошений державними парками обох держав, в яких є відповідні музеї, туристичні бюра та готелі зі всіма устаткуваннями для таких туристичних прогульок та відвідин.

Тепер якраз там ведуться великі будівельні роботи. Вже побудовано відповідні автостради та ведуться заходи для побудови відповідного „аеропорту", де могли б причалювати літаки головніших міжнародних авіяційних ліній, що принесе пожвавлення туристичного руху. При тім робляться різні пляни для зужиття тих водоспадів для порушування відповідних турбін, які мали б належно зелектризувати сумежні держави — Арґентину, Бразилію та Параґвай, що вже недавно відкрив свою „гидростацію" на репресі ріки Акараї, яка продукує „високий струм" електрики для цієї околиці. Відкрито водоспад Ігвасу в 1541 му році і відкрив його дослідник Альвар Нюнєз Кабеза де Вака, який шукав получення Бразилії з рікою Ля Плята, і, дійшовши до ріки Парана, пішов по ній аж до ріки Ігвасу, яка там на пограниччі Арґентини та Бразилії вливається до Парани.

Порт і місто Ігвасу находяться на віддалі 20 кілометрів від водоспаду, які сусідують із Параґваєм, що їх розділює ріка Парана, яка в тій місцевості має яких 300 метрів ширини. В тих околицях ріка Парана має високі і скелясті береги, які мають приблизно від 100 до 130 метрів висоти, що виглядає на один великий провал. Туристичні провідники, запитувані про причину такого провалу, інформували, що між тубильцями є поговір, що такий провал стався перед 5-ма тисячами років, бо тоді був там великих розмірів катаклізм чи землетрус, який починався від заливу, який находиться при в'їзді до Ріо де Жанейро, і тоді там постала ця бразилійська гора, що має назву „Пан де азукар", а кінчаючи водоспадом Ігвасу та руслом теперішньої Парани. Чи є на це накові підстави до таких припущень, я не тверджу, а передаю те, що оповідають автохтонні мешканці тих земель.

На пограниччі трьох держав

Одинокий такий пограничний пункт на американському континенті знаходиться в тій місцевості над рікою Парана, до якої там же вли-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Теодозія Савицька

Реф. Суспільної Опіки Централі СУА

УКРАЇНСЬКІ ЛІТНІ ТАБОРИ

За несповних три тижні шкільна дітвора попрощає шкільні мури на три місяці, щоб на дозвіллі провести вільний від науки час. Залежно від фінансових спроможностей родичів, а головно від їхнього зацікавлення долею своєї дитини, цей час не всіма буде однаково використаний.

Американці, маючи дуже поганий досвід, як деструктивно впливає на дітей їх бездільність, брак опіки, так брак спрямування використати вільний час в конструктивному напрямі — стараються охопити таборуванням якнайбільшу кількість дітей (7-15 літ), приміщуючи їх як змога в літніх таборах або в денних пів-таборах.

Не перечислити різних приватних організацій, що займаються зреалізуванням тих плянів, вже кілька місяців перед початком таборувань.

До таборів їдуть американські діти незалежно від соціяльно - е к о номічного становища їхніх родичів. Організуються акції збірки фондів, щоб уможливити незаможним дітям хоча деякий час провести в здоровому, привітному таборі на лоні природи.

Згадані американські акції збірок є часто спонзоровані видавництвами газет. В одному малому (100 тисяч мешканців) місті, така акція проходить вже четвертий рік. В минулих трьох роках збірка дала більше, чим було запляновано і сподівано. Цього року комітет хоче забезпечити таборування для 650 незаможних дітей та плянує зібрати на ту ціль 20.000 долярів, беручи до уваги, що літні оселі не можуть без підтримки громадянства безкоштовно приймати більшої кількости таборовиків.

Згадані комітети, членами яких є представники різних агенцій, організацій, церков та приватні особи, посвячують багато праці та зусиль для зреалізування пляну збірки фондів на таборування.

Ті люди доброї волі, що займаються збіркою, і ті, що жертвують фонди, доцінюють значення впливу таборування на психічне життя дитини, що виростає в місті та має дуже мало, або взагалі не має контакту з природою. Ці люди знають, яким конструктивним психологічним елементом є для дітей зорганізоване дозвілля, що вчить корисно і приємно проводити час в гурті однолітків, засвоювати собі при цьому норми співжиття з другими, та впливає на формування характеру дитини.

* *

Це про а м е риканських спонзорів і американських дітей. А щодо українських дітей, то ми навіть не свідомі, в якій мірі вони користають з наведених можливостей американських таборів, або взагалі не користають з жадних.

Та наша несвідомість може виринає з того, що нам хочеться вірити, що всі українські діти є згуртовані в молодечих організаціях і їдуть на українські літні табори. Але справа в тому, що так не є, а нашим дітям треба конечно проводити літні вакації в українських таборах, бо це найкраща, незаступима нагода для них бути в українському середовищі, в крузі своїх однолітків, своїх українських опікунів, жити українським духом.

Літні табори є важливим чинником для збереження українства. Корисні зайняття, гри і забави, лекції співу і танків, українознавство — це програма, що виповняє час таборування, дає дитині надхнення українством і зроджує духовий зв'язок дітей між собою, а з тим почуття приналежности до української спільноти. Народжується почуття ідентичности, що дає навіть зовсім малій дитині свідомість, що вона є іншою чим її ровесники в американській школі. Коли українські діти щорічно перебувають на українських таборах, а в часі року в українських молодечих організаціях, то їх зв'язок з українством закріплюється з кожним роком їх молодого життя.

Можна з переконанням сказати, що вакаційні оселі є одним з найпевніших і найбільш успішних засобів у вихованні дітей в українському національному дусі. Діти під час табору живуть безперервно в українському світі і той безперервний три-чотири тижневий вплив українського середовища, української книжки, української пісні, мови і взагалі всього, що українське, сповняє неоціненної ваги роботу.

Беручи до уваги сказане, хай стане кличем літа 1971 р.: „Всі українські діти в українських літніх таборах". З огляду на економічну кризу останнього часу, є родини, що фінансово неспроможні післати своїх дітей до табору. Тут треба всім українцям прийти з допомогою таким родинам, пам'ятаючи, що діти і молодь, то наш найбільший, найвартісніший дорібок, яким треба дорожити, опікуватися та плекати якнайшляхетнішу квітку, бо це наша будучність, це запорука нашого буття, нашої української спільноти на еміґрації.

З огляду на це, що цього року вже пізно для розгорнення ширшої акції для здобуття фондів на таборування, проситься всі організації, включно з церковними, як рівнож приватних людей спільними силами після місцевих спроможностей забезпечити таборуванням українських незаможних дітей даної місцевости.

Хай послужать нам за приклад американські організації та приватні особи в їхній збірковій акції фінансування дитячих таборів.

З нашим кличем „Українські діти в українських літніх таборах!" — заохота також до всіх українських родичів післати своїх дітей в українські літні табори.

В. Чапленко

ВСЕНАРОДНІ ВИБОРИ

(МАЙЖЕ З НАТУРИ)

(2)

І було так тихо, аж моторошно в цій вологій притемненості. Навіть собаки ніде не гавкали, поховавшись у якісь там затишки. А вікна в хатах обабіч вулиці-багнюки тільки де-не-де світилися, — жовтіли, а не світилися.

Від цієї тиші та від вологости старий чоловік мимохіть здригався, обтягаючи на собі благеньке пальтичко. Але й обтягатися було незручно: з а в а ж а в портфель з виборчими паперами, що їх надавала йому товаришка Кульпіна, бо міг вислизнути з-під пахви в чорну багнюку, — а тоді шукай його, недобачаючи...

Не зразу знайшов професор Юхим Ничипоренко в Слобідці й ту хату, де мали на нього чекати „хатні господині", здогадно ще можливі несвідомі трудящі, що їм треба було з'ясувати оту чотиричленну формулу та переконати, щоб вони голосували за того кандидата, що його висунула партія, — за якогось там Венедиктова з Москви. Спробував поцокати залізним язиком клямки ще дореволюційного кову у хвіртку одного двору, а як із двору ніхто не відгукнувся на цей досить таки голосний у тиші звук, то він пішов далі і знов спробував.

А йти ж було й тут не легше, бо це ж була „Слобідка", тобто колишнє село, приєднане до міста для збільшення урбанізації Північного Кавказу, і хідників попід дворами зовсім не було. Про це свідчила й мова цих нових містюхів — „хахлацька".

Кінець кінцем, не він, цей підсліпуватий п р о ф е с о р, знайшов хату, де мали відбуватися куткові збори, а власниця тієї хати знайшла його. Побачила, виглядаючи з своєї хвіртки, якусь тінь, що блукала, як снохода, попід дворами, і гукнула ще здаля, чи то він, професор... товариш професор Ничипоренко.

У хаті, ледве освітленій гасником, що стояла на скрині, яка правила за стіл, слухачів ще було мало — господиня та ще одна молодиця, чомусь закутана великою теплою хусткою, з якої видно було тільки ніс та блискучі проти світла очі.

— „Гм, — подумав зразу професор про таке освітлення, — це ж і читати трудно буде" . . .

А читати він мусів, бо хоч був і професор, але не марксизму-ленінізму, а далекої від будь-якої „політписьменности" математики. Ця наука (математика б то) свого часу його врятувала. Усіх його київських товаришів та знайомих, що пішли на українську філологію чи історію, як також і північнокавказьких українців з такими фахами Сталін повинищував до ноги, а він, математик, хоч і був заарештований у справі СВУ врятувався. Тільки сам мусів змандрувати з Наддніпрянщини на Північний Кавказ, де українців викреслено з книги життя і українство як проблема для Москви стало мов би відсутнє Та він, мандруючи сюди, мав потаємну думку, що це таки не зовсім чужина, а частина України. І він не помилився. Були тут українські люди, та ще й не тільки козаки та селяни, а й прихована українська інтелігенція, декотрі зберігали п'ятигірське видання з 1917 р. творів Т. Шевченка, окремих його поем. І він з ними приятелював „привітно", рідною мовою говорили.

От і ця господиня „по-хахлацькому" до нього обізвалась, як увійшли в хату: — Може б, ви скинули пальто? Хоч воно в мене й не дуже тепло. Видають же таке вугілля, що ніяк не розпалиш . . . сама потерть.

Обізвалась і викликала біль у його серці: він же, як офіційна особа, не міг до неї рідним словом промовити. Та й певности в нього великої не було, що він добре замів сліди за своїм українським минулим, — мусів берегтися, виступаючи прилюдно.

Подякував „черствим кацапським словом" (мовляв Т. Шевченко), але роздягтися відмовився: на споді ж у нього було ще гірше, як зверху, особливо підозрілі були штани, повипинані на колінах та попротирані ззаду, — боявся, щоб там не забіліло. Сів одягнений, на підсунутий йому стілець, з якого увічлива господиня змахнула можливий пил, тільки ґудзики пальта порозстібав. А „пролетарську" кепку ще як увійшов з голови скинув, показавши, що від колишніх його кучерів не залишилося й сліду, а ті рештки волосся, що обсмоктаними торочками обрамляли на висках та потилиці, широку лисину, уже ніяк не можна було кучерями назвати. Під носом були якісь там вуса, але такі „некозацькі", що їх при такому світлі, як було в хаті, годі було й роздивитись. Очі були сховані за окулярами.

Отож він у такому вигляді й сів. А сівши, замовк, — бо про що він міг з цими незнайомими м о л одицями говорити? Молодиця, що сиділа з протилежного від нього боку скрині, теж ані телень. Господиня тік-мик по хаті та й собі сіла на якусь там лавку. Обізвалась, щоб щось сказати:

— Що ж це вони так длялються? Я ж обійшла ще вдень усі хати свого кутка.

Звернулася до сховзної в теплу хустку молодиці:

— Чи ти не бачила Олени, як ішла?

— Бачила, — сказала несподівано дзвінким у тихій хаті голосом молодиця. — Сказала, що зараз прийде, тільки дітей упорає.

— А ота Маруська завсігди спізнюється, — знов мусіла господиня підтримати розмову. — У партію записалась, а без загаду нічого не зробить. І на збори не ходить. Вона дограється, що я скажу „парторгові".

На це ніхто з присутніх ані звука. Тоді вона звернулась до професора:

— Чи ви не чули, товаришу професор, — підвищать нам пенсію за героїв-чоловіків чи ні?

Професор сказав, що не чув.

— А вугілля й далі даватимуть таке, як отепер? Поки розпалиш, так очі рогом вилазять. У мене хоч дітей нема, а як у кого діти, то отак у холоднечі й гибіють.

Професор і про вугілля нічого не чув, але, стривожений таким поворотом розмови, похопився сказати, що ЦеКа партії й „радянський" уряд, напевно, про це думають.

— Та й одягачки немає, і взутися ні віщо. Усе тільки обіцяють . . .

— Казав пан „к о ж у х дам", та слово його тепле. — докинула своїм дзвінким голосом молодиця в хустці. — Усе кажуть, що війна та німці винуваті, а коли вже та війна була!

Професор-агітатор зляkано засовався на своєму скрипливому стільці: це вже була виразно небезпечна розмова . . . може, навіть провокація. На його щастя, саме тепер до хати увійшло аж дві жінки. Зупинились біля порога, роздивляючись у півосвітленій хаті. Одна з них сказала:

— Добрий вечір!

Господиня кинулась робити для них місце біля скрині, підставила ту лавку, що на ній сама сиділа. Сказала професорові-агітаторові:

— Як Маруська прийде, то вже можна буде й починати.

Але професор „заворушився" вже й сам, сказав, що почне й без Маруськи, бо вже пізно, а йому ж треба ще й додому вертатись. Як хто прийде пізніше, то він додатково пояснить.

Запанувала урочиста тиша. Потім заскрипів професорів стілець, як той примощувався при розі скрині, щоб було ближче до світла, зашелестів паперами, виймаючи їх із портфеля. Господиня похопилась підсунути гасника ближче до нього.

(Далі буде)

Наукові осяги проф. Євгена Радзімовського

Нещодавно, Інженерно-механічний департамент Іллинойського університету в Шампейн - Урбані вшанував одного з найвидатніших своїх професорів, д-ра Євгена Радзімовського ціломісячною виставкою, що складалась з бронзової плити в його честь, почесної грамоти та світлин вченого. Виставка ця була влаштована з рідкісної нагоди — надання проф. Радзімовському річної нагороди Американської Асоціяції Механічних Інженерів (ASME). Все-американська професійно-наукова організація, що начисляє біля сотні тисяч членів, надає лише одному вченому річно за видатні досягнення і вклад в наукову літературу та оригінальні винаходи в цій ділянці.

Проф. Є. Радзімовський

Проф. Євген Радзімовський народився 4-го грудня, 1905 р. в селі Северинівка Білоцерківського повіту на Київщині в українській родині, що по лінії його матері виводить свої початки із старинного українського роду Гоголів - Яновських. Він — внук відомої української письменниці Любови Яновської та син славної дослідниці в ділянці фізіології та медицини, дійсного члена Наукового Товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук та інших національних і міжнародних наукових організацій, проф. Валентини Радзімовської. Високу освіту наш вчений осягнув в Київському Політехнічному Інституті, одержавши в 1927 р. диплом інженера, а згодом науковий ступінь кандидата Технічних Наук. Ступінь доктора Технічних Наук осягнув в Інтернаціональнім Університеті в Мюнхені. В Києві, проф. Радзімовський пробув аж до вибуху другої світової війни. Тут, у своїй Алма Матер (Київському Політехнічному Інституті) працював доцентом до 1937-го р. ставши в тому році головою катедри проєктування транспортових та вантажно - підйомних машин (кранів і конвейєрів) цього ж Інституту. Одночасно співпрацював він, як старший науковець в Інституті Механіки при Українській Академії Наук (званий вже тоді Академією Наук УРСР). За одну із своїх науково-дослідних праць одержав він на конкурсі 1940-го р. премію Академії.

Під час воєнної хуртовини проф. Радзімовський залишив Україну і разом з ріднею виїхав на Захід. В часі скитання викладав у Високій Інженерній Школі в Братиславі (1944-го р.) в Інтернаціональному Університеті в Мюнхені (1945-го-1947 р.), де він очолював катедру проєктування машин, і нарешті в Українськім Технічно-Господарськім Інституті в Мюнхені - Регенсбурзі (1946-го - 1949), ставши звичайним професором цієї високої школи. В тому часі провадив він власне інженерне бюро в Мюнхені, що було на правах державних професійних інституцій.

Від 1950 р. проф. Радзімовський викладав в Иллинойському Університеті, здобувши собі за цей час загальне признання за свою дослідчо- педагогічну працю та пошану серед наукових кіл не лише цієї високої школи, але й цілої країни. Під теперішню пору він, крім своїх викладів керує кожного року кількома докторськими дисертаціями, проводить зі своїми колегами та асистентами низку наукових досліджень, на що одержав біля 100.000 долярів від Американської Національної Наукової Фундації (N.S.F.) та інших дослідних організацій. Крім цього проф. Радзімовський працює також науковим дорадником понад десяти чолових фірм ЗСА й Канади, як наприклад „General Elektric Co." і „Dominion Engineering Works" в Монтреалі.

В Іллинойському Університеті наш науковець заініціював і ввів студії та дослідну працю на рівні докторських праць в секції проєктування машин. Він також ввів новий курс на поземі „graduate studies" теорія лубрікації, для чого опрацював і видав перший в цій галузі підручник. У своїй новаторській праці проф. Радзімовський запроєктував і побудував низку унікальних машин і апаратів, що уможливило науково-дослідну роботу ряду його докторантів і співробітників та стали важливою частиною лабораторійного устаткування департаменту. Багато колишніх студентів проф. Радзімовського, під його керівництвом здобували ступінь доктора, стали опісля професорами високих шкіл, або провідними науковцями - спеціялістами в дослідчих інституціях та індустрії ЗСА, взагалі.

Наукова спадщина проф. Радзімовського — це ряд винаходів (з яких два офіційно запатентовані) та понад 60 друкованих праць, включено з чотирма книгами з ділянки механічної інженерії та інженерної механіки, здобувши міжнародно визнане ім'я авторитету в цих ділянках. Деякі з цих праць послужили імпульсом для інших дослідників на американському та европейському континентах до дальшої розбірки заініційованих ним наукових проблем. Прикладом цього можуть послужити його аналітичні дослідження умов міцности при змінних контактних напруженнях; праці про ефективність планетарних трибових систем, дослідження в галузі динаміки трибових передач та інші, які стали стимулом дальших досліджень, що продовжується до цього часу. Деякі з цих праць проф. Радзімовського використано при проєктуванні перших ракет далеко-простірних полетів типу „Геміні". Свої праці публікував він в різних мовах, особливо в англійській, українській, німецькій та російській; зацікавленим його працями в українській мові можуть послужити „Записки Українського Технічно-Господарського Інституту", в яких він досі співпрацює, уважаючись номінальним професором цієї наукової української Інституції.

Проф. Радзімовський є дійсним і почесним членом багатьох американських і міжнародних наукових і професійних організацій та інституцій. Від 1968-го р. став він також дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка, продовжуючи цим світлу традицію своєї матері.

З огляду на свою позицію при Іллинойському Університеті проф. Радзімовський із своєю дружиною Тетяною вибрали осідок свого сталого життя в Урбані, Іллиной. Тут похоронена його покійна мати і тут виховалась їхня єдина дочка, яка під час своїх університетських студій була членом Української Студентської Громади при цьому ж університеті.

Проф. Радзімовський, поза своєю професійною працею та науковими дослідами знаходить час, щоб бути одним з активних членів - сеньйорів згаданої Української Студентської Громади. У своїх цінних порадах для нашої студіюючої молоді, він, відзначаючись маєстичною скромністю, ввесь час наголошує зберігання рідних традицій і особливо плекання української мови, яка, на його думку, являється одною з найсильніших охорон перед асиміляційною загрозою, що в її обличчі знаходиться українське молоде покоління в чужих країнах.

У своїй науково-творчій діяльності проф. Радзімовський має цілу низку початих праць, пороблених плянів та накреслених задумів, які є його шляхетною мрією зреалізувати і цим додати свій вклад у скарбницю науки. У сповненні цих плянів і задумів бажаємо проф. Радзімовському багато творчих сил і многих літ.

Дмитро М. Штогрин

Мистецькі виступи на Другому Здвизі Українців Австралії

Мельборн. — Протягом трьох днів-9-10-11-го квітня-у Мельборні відбувався 2-ий Здвиг українців Австралії. Український Народний Дім в Ессендоні, біля Мельборну, на ці дні став центром мистецьких виступів, конвенції різних організацій, виставок, сесій, концертів, учасниками яких були представники та делеґати різних стейтів. Одночасно також на спортовому майдані „Леви" відбувалися спортові змагання, в яких брали участь молодечі організації СУМ-у та Пласту.

Здвиг організував Союз Українських Організацій Австралії, СУСА, присвятивши його 100-річчю з дня народження Лесі Українки та 20 - річчю поселення українців в Австралії. Тим то у мистецьких програмах були відповідні точки, що відбивали згадані дати.

У суботу 10-го квітня в залі відкрилась виставка образотворчого мистецтва, де 19 наших мистців з різних стейтів виставили понад 80 праць. Участь у виставці брали такі мистці: В. Гай, Юрко Гіммельрайх, Люба Кириленко-Десі, Петро Кравченко, Я. Ляхович, Марко, С. Місько (голова Спілки українських образотворчих мистців Австралії (СУОМА), В. Оріон (Венгринович), О. Радіон-Лінгор, Вол. Савчак, М. Садовський, М. Сивенька, С. Сивенька, С. Хвиля, А. Цибульська, Василь Цибульський, Олександер Чубатий, М. Шеремет та Т. Мисак. Виставка показала багатство фарб і різноманітність тематики та майстерности праць.

Одночасно нагорі в фойє розташувалась виставка вишивок, (найрізноманітніших видів і форм одягу), різьбарства, ляльок, килимів, скульптурних виробів тощо. А увечері того ж дня відбувся мистецький вечір української молоді в Австралії. Участь брали Мельборнський Катедральний Хор під керівництвом О. Тарнавської, молодечий склад аделаїдського хору „Гомін" під керівництвом Н. Суходольської, Школа Народніх танків з Перту (Зах. Австралія), кер. П. Мельничук, Сумівська танкова група з Сиднею під кер. В. Майковської. Сумівський квартет „Барвінок" з Мельборну, Сумівська спортова група (Сідней), кер. В. Павлів, Танкова група Пласту „Юний соняшний промінь") Мельборн кер. Ст. Гнатів, Сумівська танкова група „Верховина" з Мельборну, кер. Стефанія Моравська, конферансьє Христина Глуханич та Роман Олесницький.

Концерт пройшов з великим успіхом при переповненій залі глядачів, кількість яких сягала 1000 осіб.

У неділю 11-го квітня в приміщенні Міської Ратуші Бродмедовсу, поблизу Мельборну, відбувся великий 4-ий фестиваль української пісні і танку, де взяли участь мистецькі одиниці українських Громад різних стейтів. Крім деяких молодечих одиниць, що брали участь в попередньому концерті, тут виступили перед двома тисячами глядачів такі одиниці: з Південної Австралії (Аделаїда) Мішаний Хор „Гомін" під кер. Йосафата Кліша, Жіночий хор Союзу Українок „Ластівка" під кер. Богдана Жолкевича, конферансьє артистка Клава Рошко.

Новий Південний Велс репрезентували: ансамбль бандуристів ім. Гната Хоткевича під кер. Гр. Бажула (був відсутній) керував П. Деряжний, оперова співачка Таїса Тарас, дует Валя Кулик та Валя Спесива, український танковий ансамбль під кер. Наталі Тиравської, конферансьє Богдан Подолянко.

Вікторію репрезентували: Чоловічий хор „Чайка" під кер. Ст. Кореня, Танковий ансамбль-тріо козаків „Богунців", солістка А. Цибульська та дует А. Цибульська і Н. Олександренко, співачка Галина Корінь, мішаний хор „Чайка", конферансьє артист Яр. Гевко. В програмах концертів взяло участь понад 400 осіб.

Після фестивалю відбувся бенкет, де в мистецькій програмі брали участь артистка Клава Фольц, Клява Рошко, поетеса Зоя Когут, Валя Кулик та Валя Спесива. Церемоніяльним майстром був Юрій Венгльовський.

Здвигом керував спеціяльно вибраний комітет з 19 осіб. До цього Здвигу СУСА випустило дві привабливих відзнаки: 2-го Здвигу та Лесі Українки.

Здвиг дійсно зрушив велику частину нашої спільноти, змусив підготувати безліч мистецьких виступів, виявив мистецькі здібності нашої молоді й знаних уже мистців чи мистецьких одиниць, допоміг все це продемонструвати перед численними глядачами у єдиних програмах, познайомив багато між собою як молоді так і дорослих, що зміцнило співпрацю і розуміння та показало, яке має значення весь наш мистецький скарб. Згідно ухвали СУОА, такі Здвиги відбуватимуться що два роки. Крім мистецьких успіхів Здвиг допоміг на сесіях та конвенціях розв'язати та обговорити багато проблем організації громадського життя громад, життя нашої спільноти в Австралії.

Дмитро Чуб

Міннеаполіс пам'яті поляглих

В дні 23-го травня 1971 р. в Українсько - американському Домі в Міннеаполісі відбулась академія присвячена пам'яті поляглих у боротьбі за волю України. Улаштуванням академії займався Святковий Комітет.

Американський гимн відіграла на фортепіяні Кучварська Леся. Академію відкрив мґр Пишко. По відіграні Апелю сурмачем, А. Каркоцем гурток шкільної дітвори уквітчав символічну могилу поляглих. Реферат відчитав проф. Михалевич, зілюструвавши, як зростала і могутніла ідея боротьби за волю України. Молодь Сума, під керівництвом Є. Писарського виконала збірну деклямацію. Публіка мала нагоду послухати дві пісні у виконанні Зої Семенець при фортепіяновому супроводі Елсі Волф Кембел, учительки музичної школи в Міннеаполісі. Дальшою точкою була мелодеклямація, Е. Кміт. В'язанку повстанських пісень виконав хор, під проводом інж. Е. Карп'яка, фортеп'яновий супровід пані І. Михайльонка. Замітною точкою програми була деклямація п. Е. Писарського.

В. Пакуляк

Підготова до Українсько-Канадійського Фестивалю Мистецтва

Монтреаль. — Українські студенти підготовляють у Тандер Бей, Онтаріо, Українсько - Канадійський Фестиваль Мистецтва, про що повідомив один із його організаторів, студент Руслан Лоґуш. Фестиваль відбудеться наприкінці серпня 1971 р. Р. Лоґуш займається ділянкою кіномистецтва і фотографії, які будуть показані під час Фестивалю. Студенти бажають показати досягнення українських кіномистців, майстрів фотографії та ін. Зокрема вони зацікавилися твором українського фільмаря з Ню Йорку Святослава Новицького „Барани в дереві", що здобув першу нагороду в своїй клясі на 13-му Американському Кінофестивалі в Ню Йорку цього року, як і його ж фільмами з Канади, під час праці СіБіСі. Офіційні папери Студентського Комітету підготови Українсько-Канадійського Фестивалю мають вгорі тримовні друковані написи: „Український Канадійський Фестиваль Мистецтва", також англійською та французькою мовами.

Матуральний іспит в школі Українознавства в Сиракюзах

Мабуть, найскоріше в цьому шкільному році, відбувся на терені ЗСА-іспит зрілости в школі Українознавства в Сиракюзах, бо письмовий іспит відбувся вже 27-го березня, а усний- 3-го квітня ц. р.

Причина такого вчасного реченця в тому, що всі абітурієнтки закінчують тепер теж середню американську школу і треба було так розложити кінцеві зайняття, щоб вони собі взаємно не перешкоджали.

Іспитову Комісію, очолював проф. Осип Залеський з Боффало, а членами Комісії були: п-і Надія Сеник (екзамінатор мови і літератури), п-і Марія Логаза (екзамінатор історії і культури), (екзамінатор географії), та о. прелат Василь Середович-катехит.

Іспит зрілости склали з відмінним поступом: Марія Александрович, Мирослава Рубич, Ольга Опар, Романа Зачкевич і Ірина Миколаєвич, з добрим поступом-Ганя Мазурик.

Всі абсольвентки були ученицями Рідної Школи впродовж 12-ти років, всі вчилися дуже добре, ніколи не пропускали лекцій, хіба що були хворі, або мали іспити в американських школах.

Рівночасно майже всі вони були дуже добрими ученицями в американських середніх школах. Три з них, а саме: Маруся Александрович, Оля Опар і Мира Рубич були прийняті в члени „Нешенел Онор Сосасті", а при кінці цього шкільного року Мира Рубич здобула дві стипендії, з яких одна покриває їй вповні 4 роки студій на університеті. Ольга Опар вибилась на друге місце в своїй кінцевій клясі, про що заряд школи повідомив нашого отця пароха, ґратулюючи йому за парафіянку.

Всі 6 абсольвенток є пластунками, всі впродовж 7-ох років юнацького пластування належали до того самого гуртка „Євшан Зілля", всі склали 3 юнацькі проби і були іменовані вірлицями. Будучи, в проводі 34-го Куреня в двох останніх роках, вони здобули в змагу, що був проголошений у всіх країнах поселення, де існує Пласт-перше місце.

Всі вони плянують студіювати в американських високих школах і 5 з них вже є прийняті до різних коледжів.

***

Вручення свідоцтв іспиту зрілости відбувся на спеціяльно влаштованій імпрезі і воно мало дуже святочний характер. Заля була прикрашена ґірляндами весняних квітів, а на головному місці стояло таблью, роботи Івана Бутенка - та його сина інж. Володимира, які виконали його зовсім безкорисно.

Всі абсольвенти, зодягнені в довгі білі вишивані суконки, в супроводі молодих студентів (Мира Рубич-Михайло Троцюк, Оля Опар-Тарас Рубич, Ганя Мазурик-Тарас Павлів, Рома Зачкевич-Андрій Цегельський, Ірина Миколаєвич - Михайло Ґузиляк, Маруся Александрович-Орест Лоґуш) увійшли на залю і зайняли призначені для них місця.

Імпрезу розпочав о. прелат Василь Середович молитвою і словом до абсольвенток і їхніх батьків. Учні 11-ої кляси, спершу Оксана Сеник, а відтак Андрій Войтович прощали абсольвенток в імені цілої школи, а в імені абсольвенток прощала школу і вчителів Мира Рубич. Довголітня опікунка випускної кляси, Марія Логаза, у своєму слові підкреслила велике значення іспиту зрілости з українознавства в житті молодої людини, що родиться і виростає на чужині та дала абсольвенткам деякі напрямні на дорогу життя. Рівночасно з дипломами одержали всі абсольвентки в нагороду твори Лесі Українки.

Тримаючи дипломи в руках абсольвентки встали і відспівали пісню, в якій було відзеркалене їне відношення до рідної України.

Опісля виступив голова Окружного Комітету Українського Народного Союзу Сиракюзи-Ютика і головний радний, Володимир Запаранюк і поздоровивши абсольвенток з їхніми успіхами роздав кожній з них від УНС грошову нагороду у висоті 20 дол. Цей вчинок Окружного Комітету УНС всі абсольвентки, їхні батьки, а теж приявні на залі гості прийняли з великим признанням. Це вперше на терені нашої громади громадська організація, не зв'язана безпосередньо зі школою виявила своє зрозуміння для Рідної Школи і для тих, що витривали до кінця і блискучо пописались при кінцевому іспиті.

Згідно з програмою, промовляли ще голова Батьківського Комітету, п-і Ярослава Гудзяк, голова Відділу УККА-д-р Іван Гвозда і станичний Пластової Станиці Сиракюзи-Ютика-п. Роман Шаран.

Святочну частину імпрези закінчив парох УПЦ о. Павло Шпірук промовивши до абсольвенток та провівши молитву.

Після офіційної частини відбулася забава.

Подаючи до загального відома перебіг цьогорічного іспиту зрілости в нашій школі і його святочного закінчення, Управа Школи бажає своїм абсольвенткам якнайкращих успіхів у їхніх дальших студіях і їхній праці і рівночасно складає щиру подяку Окружному Комітетові Українського Народного Союзу за його увагу до молоді, яка закінчивши навчання українознавства іспитом зрілости збільшує ряди свідомих членів української національної спільноти.

Управа Школи Українознавства ім. Лесі Українки
Марія Логаза

Виставка Володимири Бакун в Ірвінґтонській бібліотеці

Не помирилися діти, бавлячись надворі. Прибіг Тарас до хати й жалується мамі що йому тунель з піску знищили. „Я йому також розвалю його міст"! — „То ти хочеш бути такий нечемний як він"? — Каже мама. „Ти ж українець, а тебе мають за чемного, доброго хлопця, хіба ж ти не гордий, з того, що й учителька хвалила тебе, як українця — доброго учня".

Отак, починати з маленького — від дітей, щоб як підростуть, могли чи то наукою, чи то мистецтвом — поширювати українську культуру.

Прикладів можна навести безліч: наші діти, наша молодь, наші мистці, науковці — ширять добру славу про українців і про Україну.

Такі думки прийшли мені, коли я оглядала чепурно уладжену виставку -керамічних робіт, вишивок, писанок, образів п. Володимири Бакун у публічній бібліотеці в Ірвінґтоні.

Сотні людей, відвідуючи бібліотеку, оглядають, любуються її працею, а „Irvington Herald" з 4-го травня 1971 р. помістив допис, що вона українка недавно прибула до цієї країни.

Дай Боже, щоб між нами було більше таких родичів, які належно виховують своїх дітей і працюють для поширення культури й мистецтва — українського й загально людського.

С. Г.

„Ритм України" пройшов з великим успіхом

Шіснадцятимісячна інтенсивна підготова до великого турне кубанських козаків і визначних солістів - артистів увінчалася сподіваним успіхом. На початку цього відважного діла, ми згадували про те, що ініціятори вповні здають собі справу з відповідальности, яку взяли на себе, але, з вірою в українську людину і її духові прикмети, ми пішли назустріч замряченої дійсности.

З днем 2-го квітня ц. р., вирушили в нелегку дорогу по Північній Америці такі наші славні артисти та солісти: кубанські Козаки в складі Василя Коваленка і двох братів Миколи і Сашка Кумпанів з Франції, Галина Минаїв, Андреадіс, Роми Прийми-Богачевської, Марії Цісик з Ню Йорку, Віктора та Михайла Свиридів з Англії та Тадея Комара і його оркестри з Вінніпеґу, Манітоба - Канада. Вже на першому виступі в Боффало, який був радше, на нашу думку, ґенеральною пробою, побоювання за фреквенцію публіки зникли у тих людей, які сумнівалися чи вагалися. На сцені зійшлися українські люди з чотирьох континентів земного гльоба, які себе раніше не бачили і не знали, щоб спільно для однієї української справи, по великих містах першорядних театрів, понести українську пісню, музику і танок та українське слово. Вони не лише вив'язалися прекрасно, всі без вимку, з цього відповідального завдання, але, ще й зрозумілою мовою для цього північно - американського континенту устами славного козака Василя Коваленка вітали чужинецьку публіку, відважно та гордо заявляли про свій рідний край та його нарід. Справу українського центру в Гарварді дуже широко розреклямовано, це ж бо має свою окрему вимову! Дуже позитивні голоси американської преси та її фахових критиків, (вирізки з преси у наших руках!), говорять про те, що варто було було трудитися, бо ентузіязм молоді, признання провідних людей — діячів, охота людей на місця, де пройшла імпреза, знову замовляти залі на друге турне, говорять самі за себе.

Фінансові розчислення по містах проходять, їх українська спільнота зможе своєчасно простудіювати і, тоді щойно, буде мати повний образ з цілости праці, яку вклали організатори та виконавці програми — „ритм України".

Б. Г.

Концерт на цілі ФНУ у Бостоні

Бостон, Масс. 9-го травня. З ініціятиви деяких членів парафіяльного хору православної церкви св. Андрія в Бостоні і організаційною підтримкою місцевого Відділу Фонку Кадетри Українознавства та участю танцювальної групи Осередку СУМА імени Біласа, в Бостоні в неділю 9-го травня, в день Матері, відбувся добре підготовлений концерт українських пісень і танців. На поширення і збільшення програми цього концерту була запрошена відома група „Каравана" (6 осіб) і публіка була заскочена прекрасно підготованим концертом — на відзначення третіх роковин смерти співачки харківської опери св. п. Анастасії Калініченко, бувшої хористки вищезгаданого хору. Дохід з цього концерту призначено на Фонд розбудови Наукового Центру (трьох катедр і дослідного інституту українознавчих студій) при Гарвардському університеті. Диригент Микола Калініченко і голова орг. комітету цього концерту, Йосип Харина найбільше потрудилися над підготовою цього вдалого концерту. Щира їм подяка і всім учасникам концерту за сумлінну працю.

Д-р Іван Дідюк
Голова К - ту ФКУ
в Бостоні, Масс.

Журнал „Іст Юроп" про козаків і Україну

Ню Йорк. — Журнал „Іст Юроп" — „Східня Европа", що виходить у Ню Йорку, з підзаголовком „міжнародний журнал" і одно число якого коштує 1 доляр, вже не раз виявляв увагу до козаків як на Кубані, так і в інших областях, в тому на Донщині, а також до України. У числі з квітня 1971 р. там поміщена позитивна рецензія на книжку проф. Олега Федишина англ. мовою „Німецький похід на Схід і українська революція в 1917-18 роках", видання Ратґерського Університету в Ню Бронсвіку, Н. Дж. Ту книжку непідписаний автор рецензії називає „вартісним твором". Однак у рецензії зазначено, що „на жаль, у книжці є мапа України, кордони якої позначені так, що вони далеко переходять межі її етнографічну територію. Ті, що симпатизують українцям у їхній визвольній боротьбі за національну незалежність, не можуть мати симпатій до таких українських претензій на чужі території — білорусів, козаків, угорців, поляків, румунів, росіян і словаків. В історичній еволюції націй, — сказано в „Іст Юроп", — ніхто не буде зацікавлений заміною „Матері Росії" „новою „Матір'ю Україною". На щастя, Україна має в своєму наслідстві також концепцію, що національна незалежність не може бути досягнена коштом втрати незалежности інших націй.

ПРЕДСТАВНИК АМЕРИКАНСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ В ПАРИЖІ повідомив, що в листі президента Єгипту Анвара ель-Садата є певні позитивні зрушення щодо Суезького каналу. ЗСА вважають, що в інтересах економіки низки країн на Середньому Сході Суезький канал повинен бути відкритий для навігації ще в цьому році.

ДО ЛОНДОНУ НЕСПОДІВАНО ПРИБУВ СЕМЬОН ЦАРАПКІН, совєтський експерт в справах роззброєння. Він мав довшу конференцію з англійським міністром закордонних справ Алеком Дуґласом - Гюмом. Темою розмов була „загальна безпека Европи". Докладніших даних про ту несподівану конференцію ще немає.

ВІСТІ З ТОРОНТА

Свято Героїв. Заходами Відділу ЛВУ, при повній співпраці Організацій Визвольного Фронту, влаштовано, 9-го травня ц. р. у пополудневих годинах у залі Українського Дому при вул. Кристі величаву Святочну Академію в честь Героїв. Велика заля Українського Дому зібрала поважну публіку, яка прийшла, щоб гідно вшанувати тих, „які життя своє віддали за друзів". Святочну Академію відкрив заступник голови Відділу ЛВУ, С. Горлач. З промовою у пошані Героям виступив молодий інж. Ю. Мусій. Промова виголошена чистою українською мовою молодим українцем, уродженим вже в Канаді, зробила гарне враження. У мистецькій частині виступали хори Осередку СУМ і духова оркестра, якими диригували молоді музичні вихованці їхнього мистецького керівника мгр В. Кэрдаша. Чоловічим хором „Прометей" диригував О. Хміль і Ю. Мец. Дівочим хором: Л. Мороз і Г. Кушпета. Фортепіяновий супровід — Г. Безхлібник. Духовою оркестрою „Батурин" диригував В. Брехун. Виконання хору й оркестри стояли на мистецькому рівні. Кромі виступів хору і оркестри була ще інсценізація укладу С. Горлача. Програма Свята Героїв закінчилась українським національним гимном.

Авторський Вечір. Літературно-Мистецький Клюб, відділ АДУК влаштував 8-го травня ц. р. в залі Святомиколаївської церкви Авторський Вечір, поета Романа Кухара - Р. Володимира. Вечір, відкрила голова клюбу — визначна громадська діячка, інж. Л. Вертипорох вітаючи присутніх і гостя д-ра проф. Стейт Коледжу в Кензас, ЗСА Р. Кухара - Р. Володимира. Про творчість письменника сказала, письменниця Ляриса Мурович, а твори поета читали: Аріядна Стебельська, Стефа Коваль-Шимко, С. Горлач і сам автор, який прочитав поетично оформлений есей-звіт із відвідин Пряшівщини. Твори поета, а зокрема його сильна українсько - національна здорова тематика є певним вкладом в українську культуру. Для збагачення програми автор — Р. Кухар виконав дві пісні при фортепіяновому сіпроводі З. Лавришина. Щирі оплески публіки та подяка голови клюбу, були нагородою для гостя.

Величава Манифестація. Під патронатом Комітету Українців Канади, за ініціятивою Союзу Українського Студентства Канади і Комітету за звільнення В. Мороза, відбулася, 9-го травня ц. р. у вечірніх годинах перед міським ратушем — Величава Манифестація. Понад 5.000 тисяч присутніх засвітили свічки та піднявши їх вгору, устами студента Бойчуна зверталися до прем'єрміністра П. Трудо із закликом і проханням піднести справу українського народу, його поневолення, арештування культурних працівників, і переслідування наших церков, і звільнення В. Мороза- і всіх невинно засуджених. Це була зворушлива й велика хвилина.

Усі присутні підписували петиції в обороні прав українського народу. Як відомо, прем'єр Канади П. Трудо виїхав 19-го травня ц. р. на відвідини до Совєтського Союзу і України. Манифестацію, відкрив голова Відділу КУК інж. Б. Максимець українською і англійською мовами, попросивши Преосв. Владику Кир Ізидора започаткувати Манифестацію молитвою. Преосвящ. Владика започаткував молитву „Христос Воскрес", яку підхопили тисячі учасників, і вона перемінилась у глибокий гимн прохання і перемоги. Від Онтарійського Уряду промовляв, міністер І. Яремко, від Міської Управи алдерман Т. О. Доногю, проф. проф. В. Тарнопольський декан правничого факультету Віндзорського Університету, та окремі студенти які у мовах: українській, англійській і французькій відчитали резолюції, які схвалено і вислано прем'єр-міністрові П. Трудові. Манифестація розпочалась відспіванням канадійського національного гимну, а закінчилась відспіванням українського національного гимну. Це була добре зорганізована, величава оборона українців Торонто, за своїх переслідуваних братів в поневоленій Україні.

Краса нашого обряду. На прохання Ордену Св. Лазаря з Єрусалиму, до якого належать визначні представники різних віровизнань, а метою якого є Суспільна Опіка для найбільш потребуючих, та змагання за Єдність Христової Церкви, 9-го травня ц. р. відправив Преосвященний Владика Кир Ізидор Архиєрейську Службу Божу в Церкві св. Миколая в присутності понад 100 членів цього ордену із своїм духовним асистентом владикою. По привіті нашого Преосв. Владики Кир Ізидора, виступив з промовою Владика - духовний асистент Ордену Преосв. Мек Лойд, який щиро дякував за те, що було дано їм можливість бути на нашій Службі Божій та пізнати величавий обряд нашої церкви. До Архиєрейської Служби Божої разом із Владикою сослужили отці: Сиротинський, Гошуляк і диякон О. Гошуляк. До Служби Божої співав дівочий хор „Веснівка" під проводом п-ні К. Зорич-Кондрацької. На гостей наша Служба Божа справила велике враження.

Укреклияма. Вже третє з ряду, появилось тут видання п. нз. „Укреклияма" як голос українського підприємця м. Торонто. Число за січень - квітень ц. р. витворює гарне враження, а своїм змістом не тільки, що подає заклик, чи адреси наших українських підприємців, чи професіоналістів, але також підсилює цей добре знаний нам вже давній клич „Свій до свого". Укреклияма появляється як двомісячник, редагують ред. С. Лантух і д-р Л. Крохмалюк, а видання оплачують наші підприємці і професіоналісти. Сторінки Укреклиями прикрашені знімками підприємств і роблять велику й позитивну роботу у цій ділянці нашого многогранного життя. Варто, щоб формою такої реклями зацікавилось більше число наших підприємців і професіоналістів.

Загальні Збори КУК. В залі Українського Народного Дому при вул. Ліппінкот, відбулися у п'ятницю 23-го квітня ц. р. чергові річні загальні збори, одного з найбільших Відділів КУК. Загальні збори відкрив голова д-р О. Бойко. Зборами проводила президія в складі: М. Бігус — голова, д-р С. Булак — заступник голови і П. Харидчак та С. Горлач — секретарі. По звітах уступаючої Управи, дискусії і їх обговоренні та уділенню абсолюторії уступаючій Управі, на внесок Номінаційної Комісії обрано нову Управу Відділу КУК у такому складі: інж. Б. Максимець — голова, д-р О Бойко — був. голова, І. Палка — перший заступник, С. Горлач — другий заступник, д-р В. Муж — секретар, адвокат Б. Жарський і проф. Ю. Даревич — англомовні секретарі, інж. Б. Петрусів — фін. секретар, п. О. Ройко — скарбник. Контрольна Комісія: сот. О. Хмара — голова, інж. І. Янішевський, д-р А. Моспанюк — члени. Шкільней референт — п. М. Вавришин. До Ради Відділу входять представники складових організацій, з яких покликані відповідні також ділові секції із окремих ділянок українського життя.

Тиждень Преси. Від 12 - 18 квітня відбувся у Торонто Всеканадійський тиждень преси з участю 19 дівчат, які репрезентували різні канадійські та етнічні часописи та радіопересилання. Українську пресу репрезентувала панна І. Макарик, цьогорічна краля української преси в Канаді. Ще окремо, чомусь був заступлений журнал „Ми і світ", який заступала п-і Н. Геник. Учасниці пресового тижня мали різнородну програму в яку входив також баль преси на якому обрано Всеканадійську Кралю Преси на 1971-ий р. Анну Мекміллен — представницю радіостанції СІ ЕЙЧ АЙ ЕН. Баль відбувся 16-го квітня ц. р. у роял Йорк Готелю. Посадник нашого міста В. Денісон прийняв представниць преси на окремій зустрічі та на пам'ятку вручив кожній із них бронзову медалю з відбиткою модерного ратуша.

Помер С. Борецький. По короткій, але важкій недузі відійшов у вічність бл. п. Симеон Борецький, батько Преосвященного Владики Кир Ізидора. Панахиди за душу покійного були відправлені в середу 12-го і четвер 13-го травня ц. р., а похорон у п'ятницю 14-го травня на цвинтарі „Мавнт оф Піс", з парохії Успенія Пресвятої Богородиці. Похоронні відправи розпочалися в катедрі Св. Иосафата Бл. п. С. Борецький прожив 89 років, та був прикладним і відданим сином свого народу і церкви, та активним до кінця свого життя. У великій пошані до покійного, численні учасники похорону віддали йому послідну прислугу. Високопреосв. Владиці Кир Ізидору, з приводу втрати найдорожчого батька складаємо найщиріші співчуття.

В. Дідюк

Вшанували за високі оцінки в навчанні учнів відмінників

Заходом Шкільної Ради при відділі Комітету Українців Канади і зорганізованих українських студентів в Українському Клюбі університету Альберти в Едмонтоні вшановано в неділю, 28-го лютого ц. р. о год. 3-ій по полудні, українських учнів - відмінників вищих кляс, середніх шкіл за найкращі оцінки в навчанні. Велику театральну залю об'єднання студентів університету Альберти заповнило у числі майже 500 осіб батьки з учнями, представники громадянства, українські професори універсетиту, суддя Дікур, посол В. Томин до провінційного парляменту, отці обох віровизнань і Владика Кир Ніл, яких привітала й проводила програмою голова Шкільної Ради, учителька Марійка Фляк. У слові привіту до відмінників, голова Відділу КУК Р. Осташевський підкреслив, що це старий звичай вшановувати тих, які здобувають осяги чи нагороди, тим більше шанувати молодих учнів за їхні дотеперішні осяги і заохочувати до нових, щораз то кращих для свого власного добра, Канади й української спільноти. Зайнявши згодом високі становища в Канаді вони матимуть змогу обороняти справу України. Саме, цього року минає 80 років від приїзду до Канади перших поселенців, які добились величезних осягів. Хай і молоді студенти йдуть протоптаною стежкою батьками й дідами, а тоді напевно перед ними велика майбутність. Від Українського Клюбу вітала відмінників, студентка Люба Бойко як майбутніх українських студентів, заторкнувши декілька моментів: взаємин молоді і старших. Дайте нам нагоду попробувати своїх сил, зробити кілька помилок, щоб навчитись іти правильним шляхом у життя, придбати знання, піти в світ, зайняти становище, працювати і бути корисним для суспільства. З закінченням середньої школи розходимося різними дорогами і більшість з нас змагає стати спеціялістом у вибраній професії. Взаємини і приязнь під час років навчання не повинні між нами закінчитись. Навпаки. Ми повинні далі сходитись у наших клюбах та організаціях. Кожний український студент повинен належати до Українського Клюбу в університету Альберти, щоб при більшій кількости членства ми змогли краще працювати, створивши велику і сильну організацію, що могла б протиставитись ворожим впливам. Ми не байдужі до України й до українських справ у Канаді. Найкращий доказ цього з'їзди наради і протести проти насильства в Україні. Тиждень тому в п'ятницю 19-го, у суботу 20 і в неділю 21 лютого ц. р. заходом Українського Клюбу відбулась в університеті Альберти нарада представників Українських Клюбів в основному з університетів Західньої Канади. Промовці: проф. д-р М. Лупул, п. Гарві Скатт і проф. д-р І. Лисяк - Рудницький. В нарадах взяли участь українські студенти з університетів: Торонто, Ванкуверу, Тандер - Бей, Вінніпегу і Саскатуну. З цієї нагоди відбулась пресова конференція з представником англомовного щоденника „Де Едмонтон Джорнал", дві студентки виступали на телевізійній мережі, а двох студентів, в українській радіопередачі в понеділок 15-го лютого ц. р. В Канаді ніхто не забороняє нам любити і плекати своє рідне. Таких можливостей немає українська молодь в Україні, де проходить напружена боротьба за елементарні права людини і де українці взаємно допомагають собі, кінчаючи масово високі школи. В Канаді використаймо великі можливості придбати високу освіту, плекаймо своє, помагаймо собі. Тоді будемо корисними Канаді й Україні".

Виступи промовців переплітались з мистецькою програмою: сольоспівом Є. Андерсон - Лісової (сопрано), яка відспівала при фортепіяновому супроводі дві пісні, виступи мішаного хору СУМК, під орудою Р. Солтикевича, що відспівав теж дві пісні, виступи хору і капелі бандуристок СУМ, під проводом проф. С. Яременка з двома піснями та танцювального ансамблю „Черемош", при супроводі фортепіяну його хореографа і керівника М. Куця. Кожний виступ нагороджували приявні бурею оплесків. Головним промовцем виступив проф. д-р І. Лисяк Рудницький, (викладач від січня ц. р. історії України в Університеті Альберти). Привітавши і побажавши учням відмінникам дальших успіхів у навчанні і в житті доповідач звернув їм увагу на велику різницю, що є між ними і їхніми батьками. Вони є українцями, бо не могли — не бути ними. Перед ними є можливість вибору; тому хай зроблять його з повною свідомістю. Чому? Нинішня молодь переживає метушню тому, що немає ідеалів. Коли ж вони зробивши вибір, будуть цікавитись справами України, тоді бажання допомогти їй — може стати ідеалом у їхньому житті.

Вкінці від асоціяції учителів української мови в державних школах виступив з промовою, її голова Василь Кобилюк, підкреслюючи, що відповідальність відмінників щойно починається з їхнім відзначенням супроти української спільноти. Пригадавши короткими словами історію та осяги українських поселенців у прилюдному і державному житті звернув увагу, що роля їхня як провідників не багато заважила на долі української спільноти. Вона була і є мінімальною тоді, як прагнення, проблеми і потреби української спільноти в цій переломовій добі історії Канади вимагають найбільших зусиль від дійсних провідників. Існує мінімальний контакт між українськими провідниками і представниками уряду всіх видів та науковим світом Канади. Не зважаючи на великі осяги в освітній ділянці ми все ж таки далеко позаду за іншими національними групами. Покликаючись на дані проф. Гобарта, який стверджує, що італійці переганяють українців виказуючись вищими прибутками (італійці пересічно $4,520, українці $4,392) тому перед провідниками української спільноти стоять у цілій ширині соціяльно-політичні-економічні проблеми, що вимагають основних студій і плянування в кожній ділянці життя тієї ж спільноти. Зокрема перед українською мовою розкриваються великі обрії і її слід уживати у прилюдному й самоуправному житті, навіть у провінційних парляментах, чого зразком до наслідування являється мін. Ганущак у Манітобі, який говорив українською мовою в парляменті. Українською мовою треба користуватись усюди, навіть в судах в тих округах, де мешкає значний відсоток українських поселенців. Українці Канади мусять мати почуття національної гордости. Українською мовою треба розмовляти не тільки в хаті, але на кожному кроці: хай усі знають, що ми українці. Нема чого соромитись і треба рішуче виступати проти всіх проявів дискримінації. Очевидно промовець збирав за свої сміливі думки голосні оплески.

По закінченні програми відбулась товариська зустріч батьків і громадянства з відмінниками.

М. Х.

Дванадцять нових матурантів у „Рідній Школі" у Філядельфії

Школа українознавства, що її веде Товариство Опіки над Молоддю „Рідна Школа" у Філядельфії має новий успіх. Дванадцять учнів цієї школи, після закінчення дванадцяти років навчання приступили до матурального іспиту і отримали дипломи успішного закінчення повного навчання українознавчих предметів — матурою. Матуру здали: Роман Артимишин, Дам'ян Береза, Ігор Білинський, Ігор Бойцун, Богдан Гарасевич, Юрій Головінський, Евген Караман, Роман Коропецький, Уляна Кулиняк (з відзначенням), Ліда Лукіянович, Ростислава Одежинська і Богдан Пазуняк. Письмовий іспит відбувся перед Комісією, що її очолював директор школи українознавства „Рідної Школи" у Філядельфії, проф. Володимир Лотоцький і господар кляси д-р Петро Ісаїв, в суботу 29-го травня ц. р. Абітурієнти писали дві іспитові задачі, одну з української літератури, а другу з історії України, чи теж з історії української культури. Усний іспит припав на наступну суботу, 5-го червня ц. р. Як і попередніх років, так і цього року відбудеться офіційна презентація абсольвентів, получена з вечерею і балем, в суботу, 12-го червня ц. р. в залі парафії св. Иосафата у Філядельфії, в дільниці Френкфорд. Товариство Опіки над Молоддю „Рідна Школа" надає важливості цій імпрезі та й запрошує на неї загал громадянства, бо успіх групи матурантів, що кожного року поповняють молоді ряди нашої свідомої громади, це не тільки успіх їх самих і їхніх батьків і родин, але всієї нашої громади. Школа українознавства „Рідної школи" у Філядельфії — це одна із зразкових шкіл. Наука відбувається систематично кожної суботи у приміщенні публічної школи, вивінуваної всіми навчальними приладдями. В цьому шкільному році, у школі українознавства „Рідної Школи" у Філядельфії, навчалось понад чотириста учнів у дванадцяти клясах. Якщо прирівняти кількість учнів у початкових клясах (пересічно тридцять) з числом матурантів, то бачимо, що тільки третина учнів може перейти повне дванадцятирічне навчання і закінчити свою українознавчу освіту матурою. То ж і вартість цих наших абсольвентів велика і, як вже доказують факти, абсольвенти школи українознавства „Рідної Школи" продовжують студії української літератури в університетах; зустрічаємо їх і в Гарварді, де процвітає осередок українознавчих студій. Деякі з абсольвентів школи українознавства „Рідної Школи" у Філядельфії починають самі педагогічну працю. В цьому році у школі було вісім асистентів, абсольвентів з попередніх років, які не тільки вивчали педагогіку під проводом проф. Петра Ісаєва, але асистували учителям під час навчання, а то й пробували своїх сил у веденні окремих кляс під наглядом учителя. В той спосіб „Рідна Школа" намагається підховати молодих учителів, які мусять заміняти старших. Товариство Опіки над Молоддю „Рідна Школа" у Філядельфії веде тиху і послідовну роботу. Кожного року кільканадцять молодих українців закінчує матурою цю школу і ці молоді люди — це свідомі свого походження і своєї приналежности, члени зорганізованої громади. „Рідна Школа" — це громадська організація, побудована на членстві українських громадян, головно батьків нашої молоді. Вся увага „Рідної Школи" на вихованні української молоді у свідомості приналежности до української громади з повним знанням української мови і українознавчих предметів: української історії й української культури. В останньому році Т-во „Рідна Школа" у Філядельфії спонзорувало обидві непересічні вистави „Студії Мистецького Слова" Лідії Крушельницької з Ню Йорку: „Лісову пісню" Лесі Українки і мистецьке читання байок Леоніда Глібова у музичному опрацюванні композитора Ігоря Соневицького як теж і балетну виставу школи Роми Прийми - Богачевської „Квіт папороті". Всі три вистави мали не тільки успіх у молодих глядачів, але й високе виховне значення. Праця „Рідної Школи" на терені Філядельфії втішається повним признанням всієї української громади.

(от)

Концерт Української Симфонічної Оркестри в Чикаго з участю Галини Андреадіс

В неділю 28-го березня 1971 р. в заповненій залі школи Шопена, відбувся концерт чикагської української симфонічної оркестри, під мистецьким керівництвом дириґента М. Голіяна. Солісткою була співачка світової слави меццо-сопран Галина Минаїв-Андреадіс. Програма була цікава.

На початку, ми почули Серенаду Моцарта. Другою точкою був твір Скорика „Гуцульський триптих". Далі була „Пасакалія" композитора Нелубена.

Солістка Галина Андреадіс виконала такі композиції: „Дивлюсь я на ясні зорі"-Стеценка та „Ангел ночі" з опери „Запорожець за Дунаєм" - Артемовського. Співачка полонила слухачів своїм прегарним голосом та надзвичайно мистецьким виконанням. Галину Андреадіс високо оцінили музичні критики Південної Америки, Европи та Північної Америки. Її виступи в Бонні, Відні та в Лінкольн Сентер у Ню Йорку самі за себе промовляють, а в щоденниках вищезгаданих міст, були надруковані репортажі відомих критиків про надзвичайні високі мистецькі якості нашої славної співачки.

Після перерви, під акомпаньямент оркестри співачка виконала „Розвійтеся з вітром" - Степового та Арію Одарки з опери „Купало"-Вахнянина. Публіка з захопленням сприйняла ті цікаві композиції і безперервними оплесками спонукала співачку виконати ще один твір. Це була композиція на слова Шевченка „Минули літа молодії" - музика О. Нижаківського. Оркестра як цілість, дуже добре виконала цілу програму. Наша українська симфонічна оркестра в своїй більшості складається з молоді, яка належить до СУМ-у і Пласту та приватно студіює музику. Дуже часто ці молоді учні не мали змоги бути на пробах оркестри, бо на першому місці у них стоять їхні шкільні обов'язки, але не дивлячись на перешкоди, дириґент М. Голіян зумів проготувати всі точки програми добре. М. Голіян це мистець з вищою музичною освітою. Він має диплом маґістра музики відомого Університету Ді Пол в Чикаго. Останніми точками програми були „Молитва" з опери „Запорожець за Дунаєм" - Артемовського в аранжуванні В. Шутя та фінал 5-ої симфонії Бетговена.

Оркестральну частину вокальних точок цього концерту, виконав хорвацький дириґент Копитович, який перебуває в Арґентині.

Осередок Спілки Української Молоді в Чикаго може гордитися своєю симфонічною оркестрою, яка допомагає нам виховувати наше молоде покоління.

О. Сидоренко-Квірмбах

Інсценізація Франкового „Лиса Микити" в Пассейку, Н. Дж.

Інсценізацію уривків з поеми - казки Івана Франка „Лис Микита" побачила численно зібрана публіка на сцені Народного Дому в Пассейку 3-го квітня 1971 р. Цю виставу влаштував драматичний гурток „Карпатські дзвіночки" під проводом Дарії Колатало. Відбулася вона при допомозі місцевої пластової станиці. Виставу відкрив голова станиці, він привітав присутніх і розповів про твір і його автора.

Уся дія була поділена на три частини. Сценки були дібрані так, що творили сюжетну цілість, не змінюючи строго дотримуваного авторського тексту. Це й змусило дати більше відслон, що трохи обтяжувало цілу виставу, а передусім її виконавців. При технічному уліпшенні сцени (при подвійній завісі, чи поділі сцени на 2 частини) можна б це в разі повторення вистави змінити. Кращому зрозумінні тексту допомагала, оповідаючи Ірина Колатало, — так, що цілість була зрозуміла й для наймолодших дітей.

Ми зустріли тут наших старих знайомих: Лева - царя (Зірка Гірняк), Вовка (Ліда Дяченко), Ведмедя (Марійка Поташник), Борсука - Бабая (Ляриса Мартинюк), Кота (Таня Склепкович), Півня і Курку (Богданна Качала), Мавпу-Фрузю з діточками (Христя Козак), Песика (Роман Гірняк), і головного героя Лиса Микиту з Лисицею (Зірка Мартинюк і Ореста Качала). Усі вони мали дуже добре зроблені машкари (маски), проєктовані і виконані Лідою і Говардом Марром, які закінчують школу ужиткового мистецтва в Ню-арку. Костюми в гуцульському стилі проєктувала й виконала Дарія Колатало, що була рівночасно режисером, адміністратором, шофером та взагалі душею цілої імпрези. Її ж проєкту були і дуже вдалі декорації сцени, що їх виконали пластунки „Карпатські дзвіночки", завершували їх світляні ефекти (Дарія і Андрій Фармиги).

Цілість робила надзвичайно добре враження, а численно зібрана малеча прислухувалась з запертим віддихом і оплескувала виконавців. Пластова станиця нагородила виконавців подарунками, а ініціяторку Д. Колатало квітами.

Мала групка молоді посвятила багато часу на творчу працю, щоб здійснити цей задум власними силами. Ми побачили нашу молодь в її творчому виявi й не мусіли питати: „Де наша молодь!?"

Наталія Чапленко

Один день на Оселі Ольжича у Лігайтоні

З початком травня вирішив я відвідати Оселю ім. Олега Ольжича в Лігайтоні. Дорога досить стрімка, затінена густим лісом, а посередині, на боці глибоке озеро, яке пригадує мені дороги і доріжки в горах Карпатах.

На Оселі коло палати, — головного будинку — побачив я кілька бочок всякого грузу, що доказувало, що в палаті йде праця. Входжу і зараз у вітальні побачив нові матеріяли для обкладання стін, килими, дошки, і подумав, що тут йде праця на велику скалю. Йду до другої кімнати, а там також зв'язані нові килими, збоку нові матраці, нові ліжка та комоди.

Виходжу на перший поверх і бачу при праці Павлину і Володимира Різника і Івана Попеля. По привітанні І. Попіль показав мені пророблену працю. І дійсно, кімната - трійка викінчена. Входимо до чвірки і п'ятки, і знову не хочеться вірити, бо щоб кімнати переробити так, як вони переробляють, го треба мати всілякі здібності будівельного. Пригадалась мені уже давніше щира відданість п-ва Різників до цієї Оселі, а В. Різник тепер господарський референт ГУ ОДВУ.

Переходимо до десятки, яка була кілька літ тому прибудована якимсь невдалим контрактором, тепер її перебудовують. В цій кімнаті провів славний наш отаман Бульба - Боровець в тиші і спокою під відкритим вікном, яке застелюють галуззя високого дерева, над своїми статтями та спогадами.

Далі заходимо до найбільшої кімнати, де звичайно під час з'їздів на Оселі сходяться провідники і організатори на наради для з'їздової стратегії. Тут йде також перебудова під доглядом майстра Печінки, Миколи Ящука. Микола Ящук, сьогодні секретар 12-го Відділу ОДВУ ім. Головінського у Філядельфії. Заглянув я ще в одну кімнату, а там Олексій Меуш віддаровує старий папір від стін. Мені сказано, що тут і в деяких кімнатах будуть килими від стіни до стіни, а деякі підлоги будуть виложені плитами, що над цим уже почали працювати Стефан Войтович і Павло Савчук.

На сам кінець сходжу на долину до їдальні. Під великим вікном з видом на травники й далі на гори, бачу великий вазон з пандинусом. Сказано мені, що кілька днів тому приїжджав інж. Іван Харамбура і привіз цей квіт. Впродовж трьох років він виплекав такого кольоса у „ляборaторії" Інж. Іван Харамбура для пригадки свого колишнього „віндовклінерського" фаху помив покищо вікна на долині палати, а перед відкриттям Оселі обіцяв з п. Петром Кірою помити кожне вікно в будинках. Інж. І. Харамбура новообраний голова 12-го Відділу ОДВУ у Філядельфії, він уже давніше був головою цього Відділу. Він добре відомий своєю діяльністю в ОДВУ і на Оселі Ольжича в Лігайтоні. Колись і його дружина була активна у Відділі ОДВУ і братніх організаціях. Вона піонерка Українського Золотого Хреста у Філядельфії, коли діяльність УЗХ була широко відома.

З великого вікна їдальні бачу великий стос дерева, гарно порізаний і зложений. Це вислід праці невтомного Селешка. Він всюди там, де треба помогти чи порадити. Бачимо його в неділі, як ніддано служить при Службах Божих. в каплиці на Оселі, бачимо його, як впорядковує дороги і доріжки на Оселі.

Після всього цього засіли ми до стола, до перекуски, яку подала нам п-ні Павлина. Минулого року п-ні Павлина своїми смачними стравами і приправами притягала щораз більше гостей на Оселю.

У згоді, у відданості до справи, до Організації Оселі — до її розбудови, можна чуда робити. Доказом цього — згадана праця своїх для своїх, для громади, для молоді і дітей наших. Доказ цього — це безплатна праця п-ва Різників, панів Попіля, Печінки, Ящука, Харамбури, Войтовича, Савчука, Селешка, Попчука, Кіри і Садового. Бракували Андрій Шекерик, брати Татунчаки, Новаківський, Алексевич, Хомин, Вайда та інші відомі приятелі Оселі, але вони напевно інакше причиняться до підготови сезону на Оселі Ольжича в цьому році. Я цього року провадитиму стінну газету Оселі, виставляючи свіжі ілюстровані вісті з українського життя у вільному світі та на рідній Україні.

Із заходом сонця я вертався додому підспівуючи, підбадьорений та вдоволений з пережитого дня на Оселі імени Олега Ольжича в Лігайтоні. Тішився, що можу своїм знайомим самітним і батькам з дітьми сказати: Ідіть цього літа на Оселю Ольжича, пішліть туди в гори до таборів своїх дітей, на свіжий воздух, на дозвілля, в українське окруження, щоб вони почули рідну пісню, рідну мову й історію України.

Філядельфієць

ДЕСЯТЬ ТИСЯЧ УКРАЇНЦІВ ЗСА Й КАНАДИ СКЛАЛО ПОКЛІН ЛЕСІ УКРАЇНЦІ

Клівленд. (Т. В). — В 29-го й 30-го травня 1971 р. проходила тут багатолюдна й величава XXII зустріч-маніфестація українців Америки й Канади в честь Лесі Українки, в рамках якої відбулась низка імпрез на пошану великої поетеси: 200 учасників Панелю Студійної Молоді ім. Миколи Міхновського, понад 1 500 учасників маніфестації в поклоні Лесі Українці біля її пам'ятника в Парку Рокефеллера, дві тисячі учасників ювілейного концерту і шість тисяч учасників XXII Зустрічі-Здвигу на оселі СУМА „Хортиця".

Дводенна програма ювілейних святкувань почалась в суботу 29-го травня 1971 р. о год. 10-ій ранку Панелем Студійної Молоді ім. Миколи Міхновського в Парма Меморіял Голл. У передполудневих годинах відбувалась тут виставка експонатів з життя і творчости поетеси, як також пресова конференція. Головними доповідачами Студентського Панелю були: проф. д-р Богдан Романенчук, який у своїй доповіді насвітлив проблему відношення української провідної верстви до окупантів і з'їчувань, як цю проблему порушувала Леся Українка у таких творах, як „Бояриня", „Оргія" і ін. Другим доповідачем був студент Аскольд Лозинський, а дальше, проф. д-р Марія Овчаренко.

Національна Маніфестація в поклоні Лесі Українці почалась о год. 2-ій пополудні релігійними відправами біля пам'ятника поетеси, в сослуженні Владик Української Церкви в Америці, Андрія з Ню Йорку і Григорія з Чікаго, в асисті духовенства. Співали злучені хори українських православних парафій з Чікаго й Дітройту. Програмою проводила голова Централі Об'єднання Жінок ОЧСУ мгр Уляна Целевич, головним українськомовним доповідачем була проф. д-р Марія Овчаренко, а головну англомовну промову виголосив конгресмен Чарлс Ванік. Капела Бандуристок СУМА з Дітройту під кер. маестра Петра Потапенка виконала низку пісень до слів Лесі Українки і вшанувала 45-ліття смерти Головного Отамана „Піснею про Петлюру". Слідувала хорова рецитація вимків з творів Лесі Українки, що її виконали старші юначки СУМА з Клівленду під проводом акторки, Тамари Крижанівської. Дальше слідував Салют Молоді СУМ Америки й Канади, врочистий похід прапороносних колон, представництв організацій Америки й Канади перед пам'ятником поетеси і складення вінків у стіп статуї. Українська поетеса Леся Українка стояла високо і горда під погідним блакитним небом у Парку Рокефеллера в час, коли 1,500 її земляків прибуло віддати їй поклін в „Українському Культурному Городі" — пише „Клівленд ПлейнДілер" дня 30-го травня 1971 р., поміщуючи, крім репортажу велику світлину пам'ятника поетеси, огорненого в квітя, в момент, коли промовляла д-р Марія Овчаренко із Чарлстон, Ілл.

О сьомій годині вечора, в концертовій залі Парма Сеньйор Гай Скул, розпочався величний Ювілейний Концерт в пошану Лесі Українки виступом 80-членного дівочого ансамблю „Діброва" з Торонто, під кер. маестра Василя Кардаша. У своїх стилевих одягах цей юний ансамбль творив прегарну картину — на вступі цієї імпозантної ювілейної імпрези, що її відкрила вступним словом, голова Ділового Комітету мгр Наталя Голембйовська. Від американського політичного світу промовляв конгресмен Джеймс В. Стентон, від управи міста Парми і її посадника віта присутніх, п. Володимир Шипка, від Комітету Національностей п. Ральф Перк. Привіти від Світової Ради НТШ й від УВАН виголосили проф. д-р Євген Вертипорох і проф. д-р Василь Омельченко. Святочну українськомовну промову виголосив проф. д-р Богдан Романенчук. Програму цієї імпрези вів мгр Богдан Федорак з Дітройту, а низку визначних гостей представив публіці адв. Богдан Футей. Окремий привіт передала присутнім від централі Об'єднання Жінок ОЧСУ її голова, мгр Уляна Целевич інформуючи, що маестро Михайло Черешньовський почав працю над новим пам'ятником Лесі Українки. На будову цього, другого із черги, пам'ятника Лесі Українки на американському континенті, присутні склали свої пожертви в сумі 500 дол. З черги відмічено присутність на залі двох діячок-співзасновниць з рядів старшої й новішої еміграції: голови Комітету Будови пам'ятника Лесі Українки в Клівленді, п. Катерину Мураль і його ініціяторки п-і Михайлини Ставничої.

У багатій мистецькій програмі концерту виступили: хори „Діброва", „Прометей", оркестра „Батурин" під батутою Василя Кардаша з Торонто з піяністкою Мартою Кравців-Барабаш, концертова співачка Ія Маценко у супроводі піяністки Ірини Заячківської-Гаврилюк, Капеля Бандуристок СУМА з Дітройту, під кер. Петра Потапенка, Симфонічна Оркестра СУМА з Чікаго під батутою Михайла Голіяна й Драматична Група з Клівленду, під режисеруванням Слави Варнич, яка виконала сценічний монтаж укладу Наталі Голембйовської п. н. „Галерія постатей з драматичних творів Лесі Українки", відтворюючи головні постаті „Вавилонського Полону", „На руїнах", „Грішниці", „Бояриня" й „Оргії". Виконавцями були: молодий, талановитий актор Петро Шокалюк, Зенон Крісатий, Ігор Оляр, Наталя Макогон, Софія Бура, Тимофій Белінський і Василь Іванчук — наратор. Музичний супровід — Ірини Заячківської-Гаврилюк. Оформлення сцени виконав Тимофій Белінський, відтворюючи погрудля поетеси з її портрету кисти І. Труша. Високо-мистецькі виступи усіх ансамблів прийняла публіка з великим ентузіязмом, вимагаючи від них численних наддатків. Програму концерту закінчено виступами з'єднаних ансамблів СУМ-у Торонто, під батутою В. Кардаша, які в фіналі виконали національний гимн.

У неділю 30-го травня святкування почалось понтифікальною Архиєрейською Службою Божою в сослуженні єпископа Андрія й архиєпископа Григорія, а о годині 2-ій по полудні на трибуні зайняли місця представники українського наукового, культурного й політичного світу американського, канадійського й европейського терену, при чому з останніх були представники від ЦПУЕН, СУБ і Світової Управи СУМ. Маніфестаційно-політична частина XXII Зустрічі, якою проводив студент Ігор Олійник, почалась імпозантною дефілядою сумівських колон Америки й Канади, під проводом А. Никончука й О. Череня та дружини „Сибірські вовки". Учасників Здвигу особисто вітали: д-р Роман Малащук, Володимир Макар, інж. Леоніда Вертипорох, А. Дзюбанівський — від терену Канади, а від американського терену д-р Степан Галамай, проф. Іван Вовчук, мгр Уляна Целевич, студент Богдан Футала й Олесь Черень. Відчитано письмові привіти від Верховного Архиєпископа Кир Йосифа, Митрополита Мстислава, Владики Геннадія, Владики Кир Ізидора Борецького. Окремий святковий привіт від Голови Проводу ОУН і АБН Ярослава Стецька передав д-р Степан Галамай, а Степан Зорій передав привіт від д-ра Нестора Процика — голови централі ПАБНА. Від імені Владик УАПЦ вітав XXII Зустріч о. протопресвітер Олександер Биковець. Відчитано теж привіт від о. Юліяна Габрусевича з Канади. На закінчення маніфестаційної частини відчитано й прийнято резолюції.

Мистецьку частину, якою проводив інж. Степан Голяш, розпочав юнацький хор Осередку СУМА ім. Миколи Павлушкова з Чікаго, під кер. проф. Джуля, а мистецькі ансамблі СУМ із Торонто під батутою В. Кардаша знову поповнили серця тисячів — виконанням чергових точок. Програму закінчила оркестра „Батурин" українським національним гимном. У програмах, що їх видав Діловий Комітет XXII Зустрічі, вміщено документацію цих дводенних святкувань, включно із текстами Резолюцій Стейту Огайо й міст Клівленду й Парми, якими офіційно проголошено дні 29-го й 30-го травня 1971 року на цьому терені, Днями Лесі Українки. Місцева американська преса, радіо й телевізійні станції широко звітували про ці величаві святкування українців Америки й Канади.

Владики УПЦ Андрій з Ню Йорку й Григорій з Чікаго, в асисті духовенства під час релігійних відправ біля пам'ятника Лесі Українки в Українському Культурному Городі в парку Рокефеллера в Клівленді, 29 травня 1971 року, з приводу XXII зустрічі українців Америки й Канади в поклоні Лесі Українці.

Нова Управа Відділу УККА

В дні 28-го березня 1971 р. відбулися в Міннеаполісі загальні річні збори. На збори з'явилося тільки 24 особи. Вже сама нечисленна присутність громадян вказувала на брак заінтересування. І коли ніхто не хотів прийняти головства, збори відложено на 25-го квітня 1971 р.

В міжчасі проведено працю, щоб таки підшукати відповідних кандидатів до Управи. І з трудностями вибрано нову Управу, яку очолив Каркоць Михайло. Такий невідрадний стан дається під цю пору часу, коли по одним конгресі Централі від тутешнього Відділу відлучилася поважна група громадян. Теперішню Управу зорганізовано з членів двох середовищ з додатком людей, які, не зважаючи на жадні середовища, уважають, що УККА робить і може робити корисну українську роботу й може добре репрезентувати українську громаду, як та громада піде з'єдиним фронтом.

Склад нової Управи: М. Каркоць — голова, Вакіряк і Станиславів — заступники, Покуляк — секретар Писарський — культ. освітній, Король — касир, Яблонський організаційний, Михайльонко — збірщик національного податку. Є познаки, що новій Управі удасться оживити працю Відділу УККА.

ЯРС

До односельчан Щавного, Куляшного і довколишніх

Дорогі Брати й Сестри наших любих, зелених Карпат - Лемківщини. Іван Солян отримав листа, урядово з парохії села Щавного з підписами — парохіяльним урядом і священиком, потверджений парохіяльною печаткою. В листі просьба, щоб допомогти матеріяльно, — купити церковний дзвін, бо вони самі не можуть спромогтися. Дзвін 100 кг. ваги коштує 30 тисяч золотих. Треба, щоб він був відлитий до 1-го вересня, дзвін бажаної ваги — 200 кг.

Кожному відомо, що німці зрабували всі церковні дзвони, деякі історичні документи давніх віків. За Ясліськами, у селі Липівці була стара церковця, в якій містилося 100 людей, а в ній приблизно 500-літній історичний дзвін, приблизно із 14-го чи 15 сторіччя. На ньому був рік, коли він був відлитий, а головне — був напис і відлита фотографія, которого з наших князів і княгині. Цей український скарб — німці зрабували й перетопили на гармати.

Дзвони, традиція наших предків. Впродовж віків вони служили українському народові коли хтось помер, дзвони сповіщали сумну вістку, щоб відійшла з цього світу людина й востаннє — дзвони прощали її на вічний спочинок. У неділі й свята дзвони кликали вірних на Утреню, Службу Божу й Вечірню, щоб люди молились, просили здоров'я, щоб Бог наділив щастям у їхнім житті, щоб ніхи зародили і т. д. У Страсний Четвер дзвони дзвонили по кожнім євангелії, яке читав священик і замовкали, щоб на Великдень, заграти — наче сурми золоті. Дзвони давали знати селянам, що є 12 година вполудне, а їхній гомін розносився по карпатських, дрімучих лісах. Коли в селі постала пожежа, дзвони грали на тривогу, — кликали селян, щоб допомогли гасити вогонь і вратувати майно господаря. А тут кожна церква осталася без дзвонів.

Дорогі Брати й Сестри! Допоможіть по Вашій змозі нашим бідним селянам придбати дзвін, щоб і вони мали змогу продовжувати далі традицію наших предків!

Поміч прошу пересилати на адресу:

Mr. Iwan Solian
627 E. 9th Street
New York, N.Y. 10009

Степан А. Пельц

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У вістці з 9-го червня про відвідини УНСоюзу і „Свободи" представниками відновленого ОМУС-у було сказано, що була мова про імовірну виставу п'єси „Батурин". Насправді йшла мова не про „Батурин" за Б. Лепким, а про виставу „Гетьмана Полуботка" авторства зліквідованого большевицьким режимом письменника і драматурга Костя Буревія.

ПО ТОЙ БІК СВІТУ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

вається ріка Ігвасу, що на ній знаходиться водопад тієї самої назви, про якого вже згадано попередньо.

Самий пограничний пункт — це береги ріки Парана, до якої вливається Ігвасу і в трикутнику на побережжях знаходяться „обеліски" цих трьох держав з їхніми гербами і коло них „маотилі" із дотичними прапорами кожної держави. Через ріку Ігвасу, яка в тій місцевості має ледве 150 метрів ширини, але зате понад 60 метрів глибини — на протилежних берегах знаходяться прапори герби Аргентини та Бразилії, — а напроти них через ріку Парана, якраз проти гирла Ігвасу в трикутнику до двох попередніх, знаходиться герб і прапор Парагваю, так, що всі три однаково віддалені та бачені зі всіх трьох суміжних із собою держав.

Переправа між Аргентиною і Бразилією через ріку Ігвасу в тій місцевості є недопустима, але переправа між Аргентиною і Парагваєм через ріку Парана відбувається постійно і то без будь-яких трудноцщів, але лише звичайними та більшими моторовими човнами, які перевозять людей, пакунки, а навіть автомобілі. Між Парагваєм і Бразилією через ріку Альто Парана є міжнародний міст, що має назву „Пуенте де амістад" (Міст приязні), який відкрито в травні 1965-го року і має він 553 метри довжини. Через нього є можливий перехід головно для туристів до Бразилії і навпаки, а головно до водопаду Ігвасу бразилійської частини, яка є менш від аргентинської, але не менше цікава як самими водопадами, що можна їх оглядати знизу на віддалі кількох метрів, а також імпозантною панорамою всіх 18-х водопадів з аргентинської сторони, які оглядається із протилежної гори, де є також великий музей та спеціяльний туристичний готель, перед яким є станція вертольотів (гелікоптерів), які за спеціяльною оплатою виконують десятихвилинний полет понад цілий комплекс водоспадів як аргентинської так і бразилійської частини. Слід зазначити, що такий полет порівняльно є досить коштовний, бо коли полет над Ніягарою по стороні Канади коштує 5-ть долярів, то полет понад Ігвасу виносить майже потрійно, однак не зважаючи і на це є багато таких відвідувачів, що не можуть собі відмовити такої приємности та черговий раз оглянути з гори цю дійсно мальовничу панораму водоспадів та „джунглів", що покривають гирла широко розташованих і бистрих хвиль водопаду разом з зеленню та деревами, які розділюють ріку на кільканадцять русел, де кожне творить окремий водопад, що видимом і частинно й розмірами один від одного відмінний, але захоплюючий. Назву Ігвасу мають — ріка, водопад, місто-порт та державний парк, який має 55 тисяч гектарів поверхні і невелике водопаду в цьому ж самому парку будується новий аеропорт, де зможуть причалювати найбільші розміром літаки міжнародних авіяційних підприємств.

На бразилійському боці є місто, що має також назву „Фоз до Ігвасу", яке находиться на пограничччі суміжної з Місіонесом провінції Парана, якої столицею є Куритиба, що є головним осередком українського поселення в Бразилії, де має осідок українська католицька дієцезія на чолі із Екзархом Преосвященним Кир Йосифом Мартинцем. Ближче, бо лише на віддалі 300 кілометрів находиться місто Прудентополіс, де в самому місті і околицях є великі українські скупчення. Загальне число українців в Бразилії виносить 180 тисяч і є це найстарша українська еміграція в краях Південної Америки.

В Аргентині є чисельно найбільша українська спільнота, що загально нараховує понад 200 тисяч, та має також свій католицький Екзархат, катедру, університет, дієцезію УАПЦеркви, яка започаткувала побудову своєї катедри. Тепер закінчується будова пам'ятника Тарасові Шевченкові в одному з найбільших і найкращих парків великого Буенос Айресу, якого відкриття відбудеться в грудні ц.р. при участі делегацій всіх українських скупчень у вільному світі.

В Парагваю українська еміграція є наймолодша та чисельно мала, бо вона зайхала до провінції Ітапуа в 1927-30 роках та загально нараховує около 10 тисяч. Головний осередок українського життя находиться в місті Енкарнасіон, яка лежить на побережжі ріки Парана, напроти столиці провінції Місіонесу, міста Посадас.

Українці в Парагваю займаються переважно рільництвом і тільки невелике число займається ремеслом та торгівлею. Головніші скупчення є в місті Енкарнасіон та в місцевостях Сандова, Альборада, Кольонія Фрам, Уру-Сапувай і такими назвами, як Нова Україна, Тарасівка та Богданівка. Вони мають свої церкви, народні доми, які є власністю Товариства „Просвіта", що його Централя находиться в Енкарнасіоні. Була ще невелика група українців в Асунсіоні (столиці Парагваю), яку очолював бл. п. Ілля Падучак, що був піонером українського поселення в Парагваю і помер 3-го травня 1961 року. В Парагваю українці подібно як і в Місіонесі (Аргентина) живуть „хуторами", бо кожний з них замешкує свій наділ землі неменше як 25 гектарів, а деякі мають й подвійний наділ. Посередині таких наділів находиться лісок чи садок із господарськими забудуваннями так, що такий „хутір" віддалений один від одного на яких два а то й більше кілометрів.

Відвідуючи українські скупчення в Парагваю, мені вдалося зібрати багато матеріялів про життя українських громад в провінції Ітапуа і сподіваюся, що вони появляться окремою брошурою і також частинно в Альманаху „Просвіти" в Аргентині на 1972-ий рік.

Окремо треба згадати про українців в Уругваї, що їх я відвідав вже попередньо, бо і там живе невелика українська громада, як в самій столиці Монтевідео та ще в деяких місцевостях, як поселенці-колоністи, що осіли на землі, але з огляду на теперішні складні відносини їх громадське життя досить незначне, хоч економічно вони стоять ненайгірше. Ім потрібна духова опіка та допомога від церковної ієрархії з Аргентини, а також допомога пресою та літературою із наших поселень в Канаді та ЗСАмерики, щоб в такий спосіб віднович та поживавити їхню діяльність, яка в останніх роках постійно низне, що ще більше розкладає їхні нечисленні сили та засоби.

Закінчуючи, дозволю собі зауважити, що звітуючи про красу та велич пограниччя цих трьох держав — Аргентини, Бразилії і Парагваю, я наводжу короткі, але найновіші інформації про стан та відносини наших поселень в цих державах, а за посередництвом нашої преси подаю їх до загального відома, а в додатку ще пропоную нашим братам в ЗСАмерики і Канаді, щоб вони відвідували ці місцевості, а тим самим і українські скупчення, які радо будуть вітати гостей всіх наших поселень у вільному світі, — бо цим шляхом ці відвідини дають нам належне зближення та скріплення наших спільних дій в прямуванні до розбудови та збереження наших численних спільнот, розсіяних по широкому континенті свободолюбної Америки!

М. Данилишин

Буенос Айрес,
30 травня 1971.

Представники ФКУ в Дітройті — невтомні

Збіркова кампанія на другу катедру українських студій в Гарварді не переривається. В багатьох наших громадах вона проходить дуже інтенсивно.

В Боффало, місяці лютий і березень були місяцями ФКУ. Пожвавлена збіркова кампанія в Боффало в тому короткому часі дала імпозантну висліду — збірано майже 13 тисяч долярів. А разом для встановлення Гарвардського Центру Українських Студій зібрано там досі вже понад 48 тисяч долярів.

В Дітройті, Комітет ФКУ під головуванням д-ра Мигаля теж постійно працює. Згадати б із глибокою вдячністю хоч би кілька останніх зложених пожертв. При прізвищі жертводавця подаємо суму пожертви зложеної тепер, а в дужках подається суму всіх вплат, зложених від початку кампанії.

Р. Вудзяк — 100. (200.), М. Віхорек — 300. (600.), інж. В. Гнатчук — 100. (200.) д-р М. Гнатчук — 500. (1,000.), д-р П. Джуль — 1,000. (2,000), Л. Казісівич (емерит!) — 100. (600.), д-р О. Логінський — 100. (300), М. Максимюк — 50. (250), А. Маринюк — 100. (400.), Т. Марчак — 100. (200.), інж. І. Панчак — 1,000. (2,000.), І. Решетилович — 150. (500.) д-р В. Савчук — 400 (1,400), д-р В. Чавс — 100. (200.), М. Свідан — 100. (350.), Відділ Т-ва Інженерів під головуванням інж. Б. Андрушкова 1,000. (1,200.).

Із Кентону в Огайо наспіла посилка із 1,950 долярами. Між прізвищами жертводавців в тій місцевості — меценат ФКУ д-р Богдан Панасюк і добродій ФКУ о. д-р Володимир Пеліх.

Із Янгставну одержано тому кілька днів пожертви від 10-ти жертводавців разом в сумі 1,250 дол.

З Піттсбургу вплинуло — 2,500. долярів. Із Клівленду майже 4,000. дол. Із Джерзі Сити — 1, 244 дол. 50 ц.

Готуються до пожвавлення збіркової кампанії в Маямі, Ню Йорку, Рочестері і в інших українських скупченнях.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАРК ОЧІКУЄ НА МОЛОДЬ

Вінніпеґ. — На сходинах організацій, що користуються гарним відпочинковим Український Парком над Вінніпеським озером — Пласту, СУМ-у та Українського Католицького Юнацтва, УКЮ, вирішено розпочати цьоголітнє таборування дітей і молоді з 4-го липня. Як поінформував о. шамб. Р. Добрянський, хлопці будуть таборувати в українському парку від 4 до 18 липня, а дівчата від 18 до 31 липня. Старші громадяни-відпочинковці можуть вигідно й приємно провести відпустки в Парку, але не в час таборування дітей і молоді, сеото не в липні. Над молодими таборянами в Українському Парку забезпечується духова та при потребі медична опіка і відповідний догляд. Парк являє собою велику площу над озером, із гаями, зеленими галявинами, паланками для молоді та приватними будиночками для старших.

Повідомлення УВУ

Цим подаємо до відома, що при Українському Вільному Університеті в Мюнхені, у співдії з вищою церковною владою Української Автокефальної Православної Церкви відбудуться вдруге Богословські Курси для мирян, які хотіли б в майбутньому присвятити свою діяльність Українській Православній Церкві та для тих мирян, що цікавляться богословськими проблемами.

Богословські Курси відбудуться від 15-го липня до 5-го серпня 1971-го р.

При організації Курсів використано досвід Богословського семінаря, що відбувся при УВУ в січні - лютому ц. р.

В програму Курсів входитимуть теологічні предмети, які є необхідні для набуття богословської освіти, і загальні українознавчі предмети, які викладатимуться на Високошкільних Літніх Курсах Українознавства при УВУ.

Всі учасники Богословських Курсів будуть забезпечені помешканням і харчуванням.

Реченець зголошень на Богословські Курси до 5-го липня ц. р. Зголошуватись на адресу: Ukrainische Freie Universitaet, 8 Muenchen 80, Laplacestr. 24, West Germany.

Комісія підготови Богословських Курсів при УВУ

АМЕРИКАНСЬКА СОЛІСТКА В КИЄВІ

На початку червня у виставах Київської опери й балету ім. Т. Шевченка брала участь молода американська солістка Керол Неблетт, яка співала в операх „Травіатта" і „Ріголето" партії Віолетти і Джільди. Керол Неблет є солісткою Нюйоркської Міської Опери („Сіті Опера"), має приємну зовнішність, сильний і гарний голос широкого діяпазону, „прекрасну вокальну школу і неабиякі акторські здібності", писав у київській „Культурі і Житті" з 3-го червня Вол. Маркотан, соліст Київської опери. Співає в Ню Йорку в опері з 1968 р.; перед тем вчилась грати на скрипці, працювала робітницею, співала в хорах, вчилася співу в Е. Андреоеса; вивчила 18 партій у різних операх, „з них чотири — російських".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

СПОРТ

Редаґує В.Сохан

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „СКЕЛМЕРСДЕЙЛ ЮНАЙТЕД" АНГЛІЯ 2:2

Юньйон, 28-го травня. — Ці свої перші міжнародні футбольні змагання закінчила „Ч. Січ" ремісовим вислідом з відомим чоловим аматорським клюбом — „Скелмерсдейл Юнайтед", який саме перед трьома тижнями на стадіоні Вемблі при участі 45.000 глядачів у фінальній зустрічі з „Дагенгем" ФК осягнув перемогу 4:1 і з цим здобув Чашу і аматорський чемпіонат Англії. В своєму турне по ЗСА, до цього часу, „Скелмерсдейл Юнайтед" закінчив в нічию 1:1 зустріч із збірною столиці Америки — Вашинтону і переміг вислідом 4:1 збірну Італійсько-Американської Футбольної Ліґи Ню Йорку. В неофіційній тренінговій грі англійці перемогли чемпіона ЗСА „Готу" Н. Й. 4:0. Саме на підставі славної історії цього клюбу і його видатних успіхів, симпатики „Ч. Січі" очікували побачити цікавий футбольний попис і не були розчаровані.

Чудове володіння м'ячем, точні подачі із найскладніших ситуацій, вміння швидко міняти темпо гри, це найосновніші атрибути, якими відзначаються англійські аматорські чемпіони. Півфіналісти за амат. Чашу ЗСА, якими є українські футболісти, цим разом заграли свої найкращі змагання сезону, якими вдоволили своїх 600 глядачів, що прибули на цю гру. Змагання почалися гострими атаками англійців, але першу реальну можливість здобути голя мала „Ч. Січ", коли в 6-ій хвилині Фарміґа не використав позиції сам на сам з воротарем гостей. П'ять хвилин пізніше після наріжного викопу Віндзор здобув для „Скелмерсдейл" ведення 1:0. В 21-ій хвилині капітан „Ч. Січі" М. Фарміґа цим разом успішно закінчив власний швидкий рейд в правий кут воріт англійців, в якому опинився м'яч з несподіваного стрілу „короля" стрільців" „Ч. Січі".

Перша півгра закінчилася вислідом 1:1. Швидкі, з великою дозою завзяття, та не менш емоційні змагання продовжувалися і після перерви. В 61-ій хвилині Волф успішно закінчив акцію свого нападу, здобувши ведення для „Скелмерсдейл" 2:1. В 68-ій хвилині суддя усунув з гри напасника гостей, який жорстоко повівся із штопером „Ч. Січі" М. Зарембою. В 75-ій хвилині суддя зреванжувався „січовикам", усунувши з гри Вол. Каздобу за опонування суддівських рішень. В 81-й хвилині, з автового викиду м'яча Василя Каздоби, М. Фарміґа стрілив другого голя і цим встановив вислід тієї міжнародної зустрічі 2:2. В кінцевій фазі гри „Ч. Січ" мала ще можливість здобути переможні голі; у 84-ій хвилині Бутенко перестрілив порожні ворота, а дві хвилини пізніше м'яч із сильного вільного стрілу Заремби — на інчі пролетів поруч стовпа воріт „Скелмерсдейл Юнайтед". Склад „Ч. Січі": Лісевич (Гільгерс), Касіяненко, Бутенко, І. Паливода, Заремба, Вол. Каздоба, Лужняк, Ренерей, М. Фарміґа, Д. Паливода, Л. Вільчак, Вас. Каздоба, О. Фарміґа, Ю. Дуда. Склад аматорських чемпіонів Англії: Джонс, Вортінтон, Бирдсей, Мартін, Вудс, Армстронґ, Волф, Віндзор, Тейлор, Клементс, Сайкс.

Після цих, під кожним оглядом вдалих, змагань в залі власного дому „Ч. Січ" влаштувала для обох дружин прийняття. Разом — 30 осіб гостей з Англії, в цьому числі президент клюбу В. Ґреґсон, спортовий кореспондент „Менчестер Гардіян", Дж. Джонс і кілька працівників англійського консуляту, мали можність познайомитися не тільки з працею і активністю „Ч. Січі", але і з українськими справами взагалі, в три і пів годинній гутірці з членами Управи Т-ва. Під час прийняття перепліталися українські і англійські пісні, виконавцями яких були футболісти обидвох дружин. В своїх промовах вдячности за щире прийняття провідники англійських чемпіонів висловлювали подив і гратулювали Управі і спортовцям „Ч. Січі" за широку активність і осяги в спорті та в плеканні української мови і пісні, які дуже їм подобалися.

О. Твардовський

— о —

6-ИЙ ШАХОВИЙ ТУРНІР УСЦАК-у

(зрв). Пресова Служба УСЦАК-у повідомляє, що шостий турнір за шахову індивідуальну першість Української Спортової Централі Америки й Канади відбудеться в днях 18 - 20 червня 1971 р. на оселі Українського Робітничого Союзу „Верховина" у Глен Спей, Н.Й.

Господарем турніру є Українське Спортове Товариство „Чорноморська Січ" з Нюарку, Н.Дж.; керівником турніру — ланковий шахів УСЦАК-у, інж. Лев Блонарович з Ричмонд, Вірджінія. Господар турніру ґарантує переможцям турніру нагороди в сумі $450.00, в тому $200.00 за перше місце, $100 за друге й $75 за третє. Крім того — дві нагороди у висоті $50.00 призначено для найкращих шахових юнаків віком до 18-го року життя.

В турнірі візьмуть участь українські шахісти з Торонто, Ню Йорку, Нюарку, Філядельфії, Клівленду, Дітройту й Чикаґо. Можна сподіватись, що у турнірі на „Верховині" візьмуть участь найкращі українські шахісти Північної Америки — проф. Степан Попель, Іван Теодорович, д-р Орест Попович, Степан Стойко, Мирослав Турянський, Андрій Юсип, Михайло Парута.

Почнеться турнір вже в п'ятницю 18-го червня о год. 8-ій вечором.

— оОо —

ФУТБОЛІСТИ-ЮНАКИ УСЦАК-у ІДУТЬ НА ОСЕЛЮ „ХОРТИЦЯ" В ОГАЙО

Клівленд, Огайо (зрв). — Цьогорічний відкритий турнір копаного м'яча юнаків УСЦАК-у відбудеться в днях 26-го і 27-го червня на Оселі СУМА „Хортиця" у Гантінґтон, Огайо. Господарем турніру є Українсько-Американське Спортове Товариство „Львів" з Клівленду. Керівником ділового комітету турніру є інж. Євстахій Кравчук, голова Управи УАСТ „Львів". Колись був він активним змагуном футбольного С.К. „Сарасво" в Юґославії (1947-49), а опісля УСК „Леви" в Сіднею, Австралія (1954-56).

В цьому турнірі за першість Української Спортової Централі Америки і Канади візьмуть участь кращі українські юнацькі команди копаного м'яча з Чикаґо, Дітройту, Клівленду, Рочестеру, Торонто й інших міст. Керівником турніру працюватиме Мирон Радзикевич, його заступниками Іван Жиґа й Осип Росул. Суддями змагань (2 x 30 хв.) будуть Євген Коссак і Ярослав Петрина, що мають офіційні ліценції стейту Огайо. Верифікаційну комісію творять мґр Степан Маланчук, інж. Є. Кравчук й інж. Володимир Кізима. Лікарську опіку під час змагань забезпечить гурт українських лікарів з Огайо, що їх запросила до співпраці Управа УАСТ „Львів". У непередбачених випадках своїми привілеями у поблизьких лікарнях Медайни і Лорейну служитимуть д-р Мирослав Орловський і д-р Юліян Сілецький. За ділянку харчування відповідатиме Комітет Жінок УАСТ „Львів", що його очолює Марія Росул.

Турнір розпічнеться в суботу, 26-го ц.м. точно о год. 10-ій ранку після реєстрації команд й офіційного відкриття. В неділю дня 27-го червня ц.р., о год. 9-ій ранку, Польову Службу Божу на Оселі „Хортиця" для всіх учасників турніру відправить Веч. о. Євген Воднар. Експорт"; п. Василь Ільчишин, власник книгарні „Дністер" і мґр Ярослав Говикович, власник українського

Закінчення турніру відбудеться цього ж дня о год 3:30 після полудня врученням трофеїв переможцям. Команда, що завоює першість УСЦАК-у на 1971-ий рік отримає перехідну чашу УСЦАК-у і постійну чашу УАСТ „Львів". Друга й третя найкращі команди одержать також постійні пам'яткові трофеї. Три чаші для УАСТ „Львів" фінансували українські бизнесмени Клівленду, дир. Микола Процик, співвласник фірми „Огайо фотографічного заведення. Після турніру відбудеться вигравка авта „1971 Меркюрі-Комет".

Оселя СУМА „Хортиця" у Гантінґтон, Огайо, лежить 50 миль на південний захід від Клівленду. Їзда автом з Клівленду у Гантінґтон триває одну годину. „Хортиця" знаходиться у мальовничій сільсько-господарській околиці Огайо. Впродовж останніх шістьох років багато трудів для розбудови цієї оселі вложив голова її адміністрації Микола Поглід. Слід вірити, що юнаки УСЦАК-у переведуть два гарні дні в Огайо. Комітет турніру прохає членські організації УСЦАК-у присилати анкети зголошення команд перед 19-им червня ц.р.

Пресова Служба УСЦАК-у.

Розшуки

Брат Михайло розшукує брата
ВАСИЛЯ ГЕЛИЧАК
з села Вандрова. Хто знав би що про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Peter Chomyn
234 Rolf Avenue
Chicopee Falls, Mass.

Сестра Ганя розшукує своїх сестер
МАРІЮ і ОЛЬГУ ЮРИНЕЦЬ
які були у Німеччині. Хто знає щось про них, або куди виїхали, дуже прошу дати відомість до:
Peter Chomyn
234 Rolf Avenue
Chicopee Falls, Mass.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ СОРОКОВСЬКА-ТРИВУШИН, членка Відд. 484, Т-ва ім. Т. Шевченка в Ютиці, Н.Й., померла 15 травня 1971 року на 72-му році життя. Покійна народилася в 1899 р. в селі Чайковичі, пов. Рудки, Зах. Україна і стала членкою у вересні 1934 року. Залишила у смутку дочку Анну Мельник і синів Мілтона і Иосифа, чоловіка Олександра, внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 18 травня 1971 р. на цвинтарі Кальварія в Ст. Петерсбурґ, Флорида.
Вічна Йому Пам'ять!
Вол. Запарацюк, секр.

СТЕПАН ЖИЛІНКА, член 33-го Відд., Бтва св. Богородиці в Чикаґо, Ілл., помер 21-го травня 1971 року на 87-му році життя. Покійний народився 6 січня 1884 р. в Теплиці коло Ярослава в Україні і став членом УНСоюзу 2 січня 1915 року. Залишив у смутку синів Володимира, Теодора, Степана, дочку Ірину, сім внуків, 3 правнуків та брата Теодора. Похорон відбувся 24-го травня 1971 р. на цвинтарі Мавнт Ґовп в Чикаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Софія Олек, секр.

ОЛЕКСАНДЕР БАРАНИК, член Відд. 346, Т-ва „Львів" в Клівленді, Огайо, помер 13-го березня 1971 р. на 52-му році життя. Покійний народився 1919 р. в Україні, членом УНСоюзу став в 1961 році. Залишив у смутку дочку Валентину й сина Юрія. Похорон відбувся 15 березня 1971 р. на Сансет Меморіял Парк Семетері в Норт Олмстед, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Роман Чучкевич, секр.

МАРІЯ САБАТОВИЧ, членка Відд. 207, Т-ва Галицька Січ у Савт Дірфілд, Масс., померла 30 квітня 1971 року на 84-му році життя. Покійна народилася в Україні і стала членкою УНСоюзу в 1932 році. Залишила у смутку невістку. Похорон відбувся 2 травня 1971 р. на цвинтарі св. Станислава у Савт Дірфілд, Масс.
Вічна Їй Пам'ять!
Павло Рева, секр.

ОСИПА ГОМЕНЮК, членка Відд. 294 в Ровей, Н.Дж., померла 28 березня 1971 р. на 74-ому році життя. Покійна народилася у вересні 1896 року в Україні, а в 1926 році стала членкою УНСоюзу. Залишила у смутку чоловіка Дмитра, синів Олексу і Василя та дочок Марію й Ольгу. Похорон відбувся 31 березня 1971 р. на цвинтарі св. Володимира в Джексон, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Татаринів, секр.

ПАВЛО ПОТОСКИЙ — член УНС Відділ 67 Т-ва Запор. Січ в Ансонія, помер 21-го квітня 1971р. на 81-му році життя. Покійний народився в Зах. Україні. Став членом УНСоюзу в 1920 році. Полишив в смутку дружину Марію, трьох синів Івана, Осипа, Василя, чотири дочки Марію, Юлю, Анну і Ліліяну, дві сестри, 28 внуків і 16 правнуків. Похорон відбувся 23-го квітня 1971 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Дербі, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
Вол. Пепюк, секр.

АНДРІЙ ЗАХАРКІВ — член УНС Відд. 337 Т-ва І. Франка в Балтимор, Мд., помер 1го квітня 1971 р. Покійний народився в Вишнівчику, Підгаєччина. Став членом УНСоюзу в 1959 році. Полишив в смутку синів Остапа з дружиною Іреною і Михайла з дружиною Анною, доньку Анну з чоловіком Остапом Стельмахом, сина Миколу в Україні, внуки Уляна і Роман. Похорон відбувся 5-го квітня на цвинтарі Катол. Церкви св. Михаїла в Балтиморі, Мд.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

КАТЕРИНА ПАЙДА — членка УНС Відд. 220 Т-ва св Петра і Павла в Чикаґо, померла 17-квітня 1971 р на 76-му році життя. Покійна народилася в Варшаві, Польща. Стала членкою УНСоюзу в 1928 році. полишила в смутку синів Михаїла та Івана, 5 внуків та 2 правнуки. Похорон відбувся 21-го квітня на цвинтарі Воскресіння в Дзастіс.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Мельничук, секр.

ОСИП ВИШНИЦЬКИЙ — член УНС Відд. 472 Т-ва Пластовий Відділ в Чикаґо, помер 4-го квітня 1971 року на 80-му році життя. Покійний народився в Конюшківці пов. Броди, Україна. Став членом УНСоюзу в 1950 р. Полишив в смутку дружину Опольонію, сина Павла з дружиною Мілею і синами: Андрієм і Марком; дочки Мирославу з мужем Богданом Бурачинським і синами Борисом і Андрієм; Ірену з мужем Богданом Радловським і сином Александром; сестру Еву Боровську (в Україні), сестрінки — Степан Воляник з ріднею, Роман Воляник з ріднею, Софія Швабінська з ріднею, Марія Стельмах з Ріднею; братова Стефанія Вишницька з ріднею; та ближча і дальша родина в Україні. Похорон відбувся 6-го квітня 1971 р. на цвинтарі св. о. Николая в Чикаґо.
Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Кочій, секр. відд.

КАЗИМИР БОГНЕР — член УНС Відд. 283 Т-ва Запорожська Січ в Аубурн, Н. Й., помер 16-го січня 1971 р. на 74-му році життя. Покійний народився в селі Долинчин, Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в 1937 році. Полишив в смутку дружину Анну і сина Едварда. Похорон відбувся 18-го січня на місцевому цвинтарі в Авбурн, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Григорій Гавришків, секр.

ВІКТОР (ВІЦКО) КЛІТА — член УНС Відд. 364 Т-ва св. Василія в Клівленді, Ог., помер 6-го квітня 1971 р. на 65-му році життя. Покійний народився в Трибухівцях, повіт Бучач, в Україні. Став членом УНСоюзу в 1951 році. Полишив в смутку дружину Теклю, сестру дружини Ксеню Додьо, сестрицю дочку Розалію з чоловіком Омеляном Подусівським і дітьми. Ближчу і дальшу родину в Україні і тут в Америці. Похорон відбувся 9-го квітня 1971 на українськім цвинтарі св. Петра і Павла в Парма, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

МАРІЯ СЕМАНЮК — членка УНС Відд. 290 Т-ва св. Н. З.П. Діви Марії, померла 16 квітня 1971 р. на 76-му році життя. Покійна народилася в Романів Збараж, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1920 році. Полишила в смутку мужа Якима, 3 дочки Анна Зелінська, Ольга Мороті, Марія Демер і чотири сини Стефан, Петро, Михайло і Фред Семанюк та 8 внуків. Похована на цвинтарі святого Хреста в Балтимор, Мериленд.
Вічна Їй Пам'ять!
Михайлина Іванюк секр.

МАРІЯ КРЕНИЦКА — членка УНС Відд. 350 Т-ва св Арх. Михаїла в Стемфорд, Конн., померла 15-го квітня 1971 р. на 82-му році життя. Покійна народилась в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1924 році. Полишила в смутку сина Иосифа, дві доньки: Співак в Стемфорд і Давіс Поунд в Рідж, Н. Й. і внучку. Похорон відбувся 17-го квітня 1971 р на цвинтарі св. Поанав Спрінґдейл, Конн.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Фінів, секр.

КАТЕРИНА КОЗЛОВСЬКА, членка УНС Відд. 230 Т-ва св. Івана Хрестителя в Йонґставн, Огайо, померла 31 березня 1971 р на 75-му році життя. Покійна народилася в Галичині, Україна. Приїхала до Америки 1913 р. до Ню Джерзі, а відтак до Йонґставну в 1916 р., де і жила до смерти. Стала членкою УНСоюзу в 1918 р. Полишила в смутку 2 сини Михайла і Николая і дочку Марію, сестру Анну і 6 внуків. Похорон відбувся 3-го квітня 1971 на цвинтарі Кальварія в Йонґставн, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Ліщак, секр. Відділу

ТАРЗАН, Ч. 6573. Тарзан іде на нову пригоду

— Нова пригода розпочинається для Тарзана: він летить, щоб сказати вождеві тупів Матабузі, що його донька Леоля є в полоні у варунгів.

— Для твого добра, сину, мусимо ми бонґи спершу подумати, щоб рятувати життя Леолі...

— Сердечно дякую, мій достойний батьку! Спершу приєднаймося до тупів, щоб вирятувати Леолю живою, а після того вб'ємо варунгів!

— Гаразд, мій сину! Наш приятель Тарзан є людиною миру, але думаю, що він також приєднається до нас щоб убивати варунгів... коли ми з'ясуємо йому злі діла варунгів.